

JUTRO

Štampa vsak dan razen ponedeljka. Narodna snaha mesečno Din 23.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11, telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Načelo nevmešavanja

V razpletu španskih bojev so se že nekajkrat pojavili trenutki, posebno lanske jesen, ko se razplamtene španske iskre v splošni evropski požar ni zdelo nemogoče. V takih trenutkih se je kaj rada ponekod prikazovala neizbežnost širšega konflikta na osnovi nekakšne ideološke borbe, ki naj bi bila zajela že vso Evropo in ki naj bi v Španiji našla svoj prvi preizkusni teren. Za španski narod sam in za usodo vseh malih evropskih narodov ne more biti hujše zablode od te. Z njo bi si prizadele tuje sile, ki imajo interes na takem ali drugačnem razvoju dogodkov v Španiji, dejansko le pripravile izgovor za svoje vmešavanje v španske zadeve, vmešavanje, ki bi ga sicer po veljavnih običajih in določbah mednarodnega prava ne mogle opraviti.

V tem je bilo od vsega početka jedro španske afere kot mednarodnega vprašanja in v tem je v prvi vrsti tragika španskega naroda kot celote. In to je tisto, zaradi česar se tudi pri nas, kakor povsod v Evropi, vsak razsodni človek upravičeno sprašuje, ali je sploh mogoče, da se v dvajsetem stoletju, ki je med drugim tako svečano razglasilo načelo o samoodločbi narodov in v mnogih novih mednarodnih dokumentih potrdilo tudi načelo o nedotakljivosti posameznih držav, na tako brezobzirni način tepta osnovno načelo mednarodnega sožitja, načelo brezpogojnega nevmešavanja v zadeve drugih...

Francija je že 1. avgusta lanskega leta, ko je bila španska državljanska vojna še le v povojju, sprožila misel o sklenitvi sporazuma o nevmešavanju v španske zadeve. Komaj 9. marca letos, torej po dobrih sedmih mesecih od te pobude, je londonski odbor o nevmešavanju izdal svoje sklepe o izvajanju kontrole nad nevmešavanjem, ki je bila v načelu sprejeta že 9. novembra lanskega leta. In ravno te dni se začne nje kontrola izvajati. Kdo naj prešteje vse kršitve sporazuma o nevmešavanju, ki so se med tem dogodile? Kdo naj potemtakem pravilno vrednoti vrednost najnovejših sklepov londonskega odbora o nevmešavanju po tolikemnem razdobju, ki so bila v njem na stežaj odprta vrata za kakršnokoli vmešavanje? In kdo naj končno jamči, da se bodo od sedaj naprej, ko stopa v veljavo dejansko nadzorstvo nevmešavanja, vršili boji v Španiji zares samo med obema španskima strankama, ko pa si je londonski nadzorni odbor sam pridržal pravico, da »enkrat kasneje« še posebej razpravlja tudi o vprašanju morebitnega odstopa ali odtegnitve v Španiji se že nahajajočih in na tej ali oni strani se borečih tujih prostovoljcev?

Bio bi torej nerealno gledati v sklepih londonskega nadzornega odbora dejanski doprinos k omejitvi španskih bojev na območje prizadete stranke in iz tega sklepati na merilo njihov moči, kakor ga utegne pokazati nadaljnji razvoj medsebojnih napadov in obramb. Londonski nadzorni odbor je v svojih dosedanjih naporih za omejitvev španske državljanske vojne na španska tla le v toliko napravil korak naprej, da je s svojimi najnovejšimi sklepi ustvaril nekaj pogojev, da se španska iskra ne razplamti v splošni požar, toda izvajanje kontrole same, ki se prvič v zgodovini uvaja v tako širokem obsegu, ne izključuje možnosti novih zapletljajev. Kakor že pri sankcijah Društva narodov proti Italiji, bo tudi v tem primeru vse odvisno predvsem od dobre volje prizadetih sil, ne v najmanjši meri pa tudi od samega razvoja dogodkov na frontah. Posamezne države so se namreč že toliko vmešale v potek vojnih operacij, da je z zmago ali porazom španskih sil, s katerimi simpatizirajo, postavljen na kocko skoraj že tudi prestiž njih lastnega režima.

Ni ga danes razsodnega človeka v Evropi, ki bi ne želel španskemu narodu, da bi zares lahko sam odločal o svoji usodi in o svoji notranji ureditvi, saj bi se to zgodilo ne le v interesu Španije same, temveč tudi v interesu mednarodne morale, ki razdiralnega in uničevalnega vmešavanja tujih velesil v notranje zadeve te ali one države, kakor smo mu priča v Španiji, ne more dopustiti. Že danes pa je jasno, da bo le demokratična Španija lahko zares sama odločala o svoji usodi, pa naj bo izid današnjega klanja kakršenkoli. Poskusi reakcij s te ali one strani, s komunistične ali fašistične, bi problem vmešavanja tujih sil le še bolj zostrili in zapletli v neskončni krogotek, ki bi se spet maščeval v prvi vrsti nad španskim narodom.

Lord Cranborne o manjšinski politiki ČSR

London, 16. marca. b. Državni podtajnik za zunanje zadeve lord Cranborne je na posebno vprašanje nekoga poslanca izjavil o najnovejših naporih češkoslovaške vlade, da se sporazuma z nemško manjšino, med drugim: Češkoslovaška vlada se je spoznavala z nemškimi strankami glede izboljšanja položaja nemške manjšine. Angliška vlada pozdravlja vsak korak, ki mo- ve dovesti do takega izboljšanja.

Med Rimom in Beogradom Pogajanja med Italijo in Jugoslavijo za ustvaritev prijateljskega sožitja vzbujajo splošno pozornost v Evropi

Dunaj, 16. marca. b. Večina današnjih listov objavlja iz Beograda in Rima daljša uradna poročila o pogajanjih med Italijo in Jugoslavijo. »Neues Wiener Journal« objavlja na prvi strani v poudarjenem naslovu: »Načrt prijateljske pogodbe med Rimom in Beogradom« naslednje informacije svojega beograjskega dopisnika:

Podaljšanje prijateljske pogodbe z Italijo iz l. 1924

O poteku pogajanj med Beogradom in Rimom jugoslovska vlada sprti obveščala ostali članici Male antante, ki sta z njo popolnoma solidarni. Glede političnega sporazuma z Italijo mislijo v Beogradu, da bo praktično spet stopila v veljavo prijateljska pogodba iz l. 1924, ki l. 1929 ni bila več podaljšana. Jugoslovska vlada upa, da bo ureditev jugoslovsko-italijanskih odnosov na ta način sprejeta s priistankom Češkoslovaške in Rumunije, ker se bodo mogli odnasoiti med temi državami še poglobiti, ako bo enkrat odstranjena italijansko-jugoslovska napetost. V pogledu trgovskih pogajanj žele v Beogradu spraviti izvoz v Italijo spet na ono višino, na kateri se je nahajal pred abesinsko vojno.

Avstrija in Madžarska most med severom in jugom

Vladna »Reichspost« prinaša od svojega stalnega rimskega dopisnika naslednji dopis: Po soglasnih izjavah italijanskih in tukajšnjih jugoslovskih krogov zavzema nje napor za omlajenje napetosti med obema državama pričakovani razvoj. Začeta pogajanja so pokazala, da bi samo gospodarski sporazum ne mogel zadostovati za izenačenje poprej nasprotnih interesov. V Italiji so dolgo smatrali, da je mir ob Adriji spriču jugoslovskih političnih zvez in pa zaradi italofobne propagande med dalmatinskimi in srbskim prebivalstvom ogražen, dočim so Jugosloveni pričakovali zaradi zasedbe Reke in zaradi italijanskega vpliva v Albaniji le nove politične nevarnosti. Odstranjanje medsebojnih nesporazumov se je pričelo še pred sankcijsko ero, sedaj pa se stik nadaljuje. V najnovejšem času je položaj v toliko olajšan, ker je bil med tem sklenjen italijansko-angleški sporazum, k čemur je treba dodati še omlajenje napetosti med Italijo in Grčijo ter Italijo in Turčijo. Na drugi strani sta tudi zblizanje Balkanske zveze in Male antante, zlasti pa prijateljski pakt med Beogradom in Sofijo zelo ugodno delovala v Rimu.

Sedaj upajo v Italiji, da se bo jugoslovska zunanja politika vedno bolj usmerjala v smeri spoznanja o naravni povezanosti vseh jadranskih držav, kar bo seveda tudi sodelovanje in zblizanje z Rimom zelo olajšalo. Ker se frajen sporazum z Jugoslavijo brez nadaljnjega razčiščenja italijanskih odnosov do držav Male antante ne zdi mogoče, bodo po italijanski zamisli v prvi vrsti prijateljske države rimskega trketa, zlasti Avstrija in Madžarska politične, da zgrade mostove med severom in jugom. S tem se kaže povezanost direktne in trajnega sporazuma ob Adriji ter med Italijo in Balkanom z reorganizacijo podunavskega prostora. Posamezni koraki v vsakem izmed teh področij bi imeli ugodne posledice tudi za skupno ureditev visokih srednjeevropskih in jugovzhodnih problemov.

Praga-Dunaj-Pešta

Tibor Eckhardt za čim tesnejše sodelovanje med češkoslovaško, Avstrijo in Madžarsko

Pariz, 16. marca. b. Posebni poročevalec »Petit Journala« je objavil svoj razgovor s šefom stranke madžarskih malih poljedelcev Tiborjem Eckhardtom, ki se v svojih izjavah z vsjo odločnostjo zavzema za ustvaritev srednjeevropske osi Praga-Dunaj-Budimpešta ter za čim tesnejše sodelovanje med Češkoslovaško, Avstrijo in Madžarsko posebno na gospodarskem terenu. Te tri države je izjavil Eckhardt, se gospodarsko medsebojno izpolnjujejo in bi lahko povsem zadoščale lastnim potrebam tako v pogledu kmetijskih pridelkov ka-

kor tudi industrijskih izdelkov. Razen tega bi tvorile uspešno oviro proti gospodarski ekspanziji Nemčije. Sistem rimskih protokolov je pokazal sicer, da je za Madžarsko koristen, vendar ga ne moremo smatrati za nekaj definitivnega. Definitivna bi bila lahko samo ustvaritev naravne gospodarske zveze vseh podunavskih držav.

Schuschnigg v Pešto

Važna posvetovanja avstrijskega kancelarja v Pešti v zvezi s pogajanjmi med Italijo in Jugoslavijo

Dunaj, 16. marca. o. Današnjemu potovanju kancelarja dr. Schuschnigga v Ružimpešto pripisujejo veliko važnost ne samo zaradi ponovnega obravnavanja vprašanja restavracije Habsburžanov, temveč tudi za to, ker se bo v začetku aprila sestala v Beogradu konferenca zunanjih ministrov Male antante in bo ob tej priliki tudi odločitev o bodočih političnih odnosih med Beogradom in Rimom. Današnja »Reichspost« je objavila v zvezi s tem uvodnik svojega dopisnika iz Rima o skorajšnji zaključitvi prijateljske pogodbe med Rimom in Beogradom. List ugotavlja, da se Italija in Jugoslavija pogajata o zaključitvi gospodarskega sporazuma, do katerega pa bi lahko prišlo samo tedaj, če bi se prej ojačile politične zveze med obema državama. Merodajni krogi v Rimu naglašajo da se v reviziji odnosov med Beogradom in Rimom ne morejo pričakovati nobene senzacije, toda na podlagi iskrenih diplomatskih stremeljenj se želi doseči sporazum, ki bi v bistvu pomenil jamstvo miru na Jadranu. Tudi v Beogradu in Rimu so prišli do spoznanja, da je ta sporazum potreben. Ta razvoj raz-

Obojestranska previdnost

Spriču zapletenosti teh vprašanj in njih pomena za evropski mir poudarjajo tako v Rimu kakor v Beogradu, da se ne sme računati s prenenagljenimi in senzacionalnimi »jadranskimi paketi«. Zaradi tega odklanjajo v Rimu tudi vse informacije francoskega levčarskega tiska, ki že piše o točno opredeljenem in skorajšnjem sporazumu. Še posebej zavračajo v Rimu trditve, da je Italija v trgovskem pogledu pripravljena nuditi Jugoslaviji iste gospodarske koncesije kakor državam rimskih protokolov. To je po mnenju rimskih krogov samo manevriranje Pariza, ki bi na tak način želel porušiti postena prizadevanja dveh držav za sporazum in s tem tudi prizadevanja za mir v srednji Evropi.

Vsekakor se zdi, da so dosedanja pogajanja uspela in da sta razčiščena obseg in smer kasnejšega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. Treba bo samo počakati na sklepe zasedanja stalnega sveta Male antante, ki je že sklican na dan prvega aprila.

Obvestilo dr. Purića francoski vladi

Pariz, 16. marca. o. Po informacijah poučenih krogov je jugoslovski poslanik dr. Purić posetil zunanega ministra Delbosa, kateremu je sporočil, da se med Rimom in Beogradom začela pogajanja za zaključitev gentlemenškega sporazuma.

Dr. Hodža o pogajanjih

Praga, 16. marca. AA. Predsednik vlade dr. Milan Hodža je na večerji, ki mu jo je priredil sindikat češkoslovaških novinarjev, odgovoril tudi na vprašanja, kako naj se razlaga zblizanje med Italijo in Jugoslavijo. Izjavil je med drugim:

Italija išče pota, da pride čim prej do ponovnega sodelovanja z državami v Podunavju, ki je iz dobro znanih razlogov prenehala. V njenem sporazumevanju z Jugoslavijo nisimo niti mi niti Rumuni našli ničesar, kar bi bilo naperjeno proti Mali antanti. Mi sprejemamo z zadovoljstvom vsak korak k zblizanju med Italijo in Jugoslavijo. Če bi pri sedanjih pogajanjih izginila kakšna vprašanja, ki sedaj zasedajo naše razmerje med Italijo in Jugoslavijo, bi moglo to samo okrečiti Malo antanto.

»Tribuna« o vznemirjenju francoskega tiska

Rim, 16. marca. o. Glede na nepovoljne komentarje, s katerimi sprejema francoski tisk vesti o možnosti zblizanja med Jugoslavijo in Italijo, piše današnja »Tribuna«:

Na Quai de Orsay vlada razočaranje in nerazpoloženje, ker je Italija sklenila, da izdere »jadranski tri« za lastno roko in da se pri tem ne posluži intervencije francoskega zdravnikarja. Nekdanji interesi Francije pri pomirjenju med Italijo in Jugoslavijo se lahko pripisujejo samo egoističnim ciljem francoske politike. Za Lavalevo vlado je Francija zelo rada pomirjevala Rim z Beogradom, ki je tedaj plaval popolnoma v francoskih vodah, toda danes, ko vodi Beograd samostojno zunanjo politiko in ni več odvisen od Pariza, stremi Quai d'Orsay z vsemi silami za tem, da prepreči ta sporazum.

Francija, Anglija in Podunavje

London, 16. marca. b. Ugledna angleška gospodarska revija »Economist« objavlja v svoji poslednji številki zanimiv članek o današnjem položaju v srednji Evropi v zvezi s povečano italijansko-nemško aktivnostjo, kakor se pojavlja po sklenitvi italijansko-nemškega sporazuma z dne 23. oktobra lanskega leta. List piše najprej o razdelitvi

Zapadni pakt le v okviru Društva narodov

Proučevanje nemškega in italijanskega odgovora o angleški noti glede obnove lokarnske pogodbe

Pariz, 16. marca. br. Na merodajnih mestih v Parizu in Londonu proučujejo sedaj vsebino nemškega in italijanskega odgovora na angleško spomenico o zaključitvi zapadnega pakta. V pariških krogih izjavljajo, da je italijanska nota, ki bolj odkrito zavzema stališče proti Sovjetski Rusiji kakor nemška, izzvala nevoljo. Obenem pripominjajo, da sta tudi Anglija in Francija popolnoma edini v tem, da se mora dočeti dogovor sklenitvi v okviru Društva narodov, če bi se Italija in Nemčija hoteli vrniti k paktu štirih in če bi zahtevali, da naj Rusija ne sodeluje pri pogajanjih. Pariški listi pravijo o včerajšnjem razgovoru ruskega poslanika v Parizu z zunanjim ministrom Delbosom, da je Rusija zelo v skrbeh zaradi zahtev v italijanskem in nemškem odgovoru in da je vprašala v Parizu, kako stališče namerava zavzeti Francija. Londonski uradni krogi močito o vsebini not, vendar oficiozno namigujejo, da Anglija ne bo nikoli pripravljena ločiti predlagani pakt štirih od pakta Društva narodov.

Delbosove konference

Pariz, 16. marca. o. Zunanji minister Delbos je imel včeraj popoldne daljše razgovore z italijanskim poslanikom Ceruttijem in belgijskim poslanikom grofom Kerchoveom in ruskim poslanikom Poletkinom. V Parizu so s posebno neprijetnim občutjki sprejeli na znanje, da se hoče Italija vsiliti Franciji za posredovalca napram Nemčiji, kar je nezdruljivo s častjo Francije kot velesile. »Journal« poroča, da je italijanski poslanik izjavil Delbosu, da je bila Italija pripriljena skleniti sporazum z Nemčijo, ker jo je Anglija po remilitarizaciji Porenja izključila od pripravljajočega se letalskega pakta, kakor tudi od sodelovanja pri organizaciji večstranske vzajemne pomoči. Cerutti je naglasil, da je Francija v prvi lokarnski pogodbi priznala Italiji in Angliji arbitražni položaj in da je šele eadaj odklonila Italijo. Italijanski krogi v Parizu so mnenja, da je francoska vlada to storila zgolj iz prešlih razlogov. Italija sprejema ta francoski korak na znanje.

Belgijski poslanik je informiral Delbosa, da bi belgijska vlada rada spravila svojo odnosa je s Francijo in Anglijo v sklad s svojo nevtiralnostjo. To pomeni po mnenju francoskih listov, da pripravlja teren za ukinitve sedanjega začasnega, defenzivnega obrambnega sporazuma z Anglijo in Francijo. »Petit Parisien« eod, da bodo spriču tega stališča Belgije nastale na eni strani za Anglijo precejšnje strateške težave, zlasti pa za njeno obrambo proti letalskim napadom. Če bo prenehal veljati sedanji sporazum med Belgijo in Anglijo ne bodo mogli več v Belgiji organizirati svojih operativnih postaj in tudi ne uporabljati belgijskih protiletalskih oporšč. Na drugi strani bi nastala za Francijo zaradi prekinitve sporazuma z Belgijo težava, da ne bi mogla več podpreti Male antante, posebno pa Češkoslovaške v primeru kake vojne v Evropi. Zato je dopolnje francoski poslanik v Bruslju obiskal Van Zeejanda ter se v zvezi z njegovim razgovorom pričakuje važna izjava belgijskega min. predsednika o nadaljnjih belgijski zunanji in vojaški politiki.

Kar se tiče Delbosovega razgovora s Poletkinom, se je zvedelo, da mu je Delbos izjavil, da bo Francija za vsako ceno ostala zvesta sklenjenim pogodbam in sprejemim obveznostim ter paktu Društva narodov.

Pet nemških točk

London, 16. marca. b. Iz dobro informiranega vira se doznava, da vsebuje nemški odgovor na angleško noto o nadaljevanju pogajanj za sklenitev zapadnega pakta naslednjih pet točk:

1. Prodlog nemško-francoske pogodbe o medsebojnem nenapadanju z jamstvom Italije in Velike Britanije.
2. O tem, ali je v danem primeru izvršen neizvnan napad ali ne, naj ne odloča Društvo narodov, temveč naj izrečeta sodbo Italija in Velika Britanija.
3. Vse štiri zapadne velesile (Nemčija, Italija, Francija in Velika Britanija) jamčijo Belgiji njeno nevtiralnost.
4. Belgija naj se osvobodi ne le svojih obveznosti v morebitnem zapadnem paktu, temveč sploh vseh svojih obveznosti iz pakta Društva narodov.
5. Francija lahko še nadalje obdrži svoje zveze z državami v srednji in vzhodni Evropi, vendar z omejitvijo, da stopi avtomatično medsebojne vojaške pomoči v veljavo šele potem, ko sta Italija in Velika Britanija v sporazumu odločili napadala.

Interesnih afer med Italijo in Nemčijo. Nemčija je svoje vplivno območje raztegnila na Poljsko, baltske države, Češkoslovaško in Rumunijo. Italija pa si je pridržala predvsem Madžarsko, Jugoslavijo in Bolgarijo. Končni smotaj sporazuma je ločitev Francije od svojih vzhodnih zaveznic Rusije, Male antante in Balkanske zveze »Economist« razmotriva nato politični položaj vsake izmed držav Male antante in poudarja nato da je v srednji Evropi potrebno nekoliko več demokracije. Povalno se izraža o Češkoslovaški, ki koraka na čem demokracijskega napredka v tem predelu Evrope. Vse slabe točke v Podunavju naj bi se odstranile z največjim razumevanjem Francije in Anglije za srednjeevropske probleme. Prišel je trenutek, ko obe zapadni velesili lahko nudita izdatno pomoč srednji Evropi za zapovitve demokracijskega napredka in demokracijskih sedanjih srednjeevropskih težav.

Le v okviru DN

London, 16. marca. AA. V zvezi z razpravo, ki se razvija o zapadnoevropskem paktu, pišejo »Times«, da je angleška vlada doslej vedno odklanjala rešitve, ki bi odstranile vsako zvezo med zapadnoevropskim paktom in Društvom narodov. Angleška vlada nasprotuje poizkusu neutralizacije Belgije predvsem zato, ker smatra, da je zaradi varnosti Belgije brezpogojno potrebno sklicevati periodične sestanke zastopnikov generalnih štabov zapadnih evropskih velesil.

»Morningpost« pravi, da se Francija nikoli ne bo odpovedala pravici prisikročiti na pomoč svojim zaveznikom na vzhoda če bi bili napadani. Razen tega se Francija ne more sprijazniti s predlogom, da naj bi Italija postala razsodnik glede varnosti zapadne Evrope.

»Daily Herald« piše, da v sedanjih okoliščinah ne bi mogli storiti večje napake, kakor če bi odklonili brez razprave najnovejše predloge voditelja nemške države.

Sandler v Londonu

London, 16. marca. b. Švedski zunanji minister Sandler je prispel včeraj v London in je bil zelo svečano sprejet. K sprejemu je prišel sam zunanji minister Eden, prisostvovali pa so mu skoraj vsi zastopniki londonskih tujih poslaništev. V izjavi novinarjem je Sandler poudaril, da so danes z Anglijo vred tudi vse manjše države prisiljene same poskrbeti za čim popolnejšo oborožitev, ker je v njej lahko najdejo jamstvo svoje varnosti. Močna Velika Britanija je nedvomno najboljši porok svetovnega miru. Pri nas se nihče zaradi tega ne razburja, ker se Anglija v taki meri oborožuje kakor še nikoli.

Grški kralj Jurij se je vrnil v Atene

Atene, 16. marca. g. Grški kralj Jurij, ki se je dva tedna mudil na potovanju po grškem otočju, se je danes vrnil v prestolnico. Prebivalstvo ga je sprejelo z navdušenimi ovacijami. Na otoku Kreti se je kralj poklonil tudi na grobu svojega največjega političnega nasprotnika, pokojnega Venizelosa, kar je v vsej javnosti napravilo silen vtis. Kraljevemu potovanju pripisujejo velik političen namen in zlasti naglašajo, da si je pridobil med prebivalstvom na otokih velike simpatije, kar je zelo okreplilo monarhizem v Grčiji.

Antonescu v Ankaru

Bukarešta, 16. marca. AA (Radu) Zunanji minister Viktor Antonescu je snoči ob 18.30 odstopoval s soprogom v spremstvu pooblaščenega ministra Creceanu v Ankaru. Na postaji so se z zunanjega ministra poslovnih državni podtajnik Viktor Badulescu, člani diplomatskega zbora in visoki uradniki zunanega ministrstva.

Nesreča angleškega potniškega letala

London, 16. marca. AA. Veliko štirinastmestno letalo tipa Jupiter, last družbe Imperial Airways, ki je snoči ob 21.30 odletelo z letališča Croydona v Nemčijo, je opolnoči preletelo Bruselj, nato pa ni bilo več glasu o njem. Končno so ga izsledili blizu Meringena v pokrajini Bergheim v švabskih Alpah. Letalo je uničeno, potniki pa so zgorili.

Nesreča v hamburški luki

Hamburg, 16. marca. w. Ko je parnik »Oldenburg«, last nemško-portugalske družbe, težko natovljen zapuščaj huko, je tresel vanj nemški motorni parnik »Fulda«. Parnik »Oldenburg« se je razklat in se tako potopil. Potnike in posadko so rešili. Tudi motorna ladja »Fulda« je močno poškočovana.

30 rudarjev zasutih

New York, 16. marca. w. V premogovniški pu Loganu v Zgodnji Virginiji se je pripetila huda eksplozija. 30 delavcev je ostalo v rovih. Najbrže so vsi mrtvi.

Napredovanje

Beograd, 16. marca. p. Dr. Luka Bečić pristav v 8. položajni skupini pri državnem zavodu za zdravstvo zaščito mater in de- ce v Ljubljani, je napredoval v 7. položajno skupino.

Seja senata

Danes bo pričel senat proračunsko razpravo — Govorniki treh klubov za načelno debato

Beograd, 16. marca. p. V senatu se intenzivno pripravljajo na debato o državnem proračunu in finančnem zakonu. Kakor zna mo, je finančni odbor senata že zaključil razpravo o njih in predložil senatu svoje poročilo. Manjšina finančnega odbora je prav tako sestavila svoje posebno poročilo, ki ga bo pri plenarni razpravi zagovarjala. Med tem so se tudi že vsi trije klubi senatorjev tehnično pripravili na razpravo. Na svoji današnji dopoldanski seji je klub senatorjev JNS določil tudi že vršni red govornikov za načelno razpravo o proračunu. Prvi bo jutri govoril bivši predsednik senata dr. Ljubomir Tomasić, nato pa se bodo vrstili senatorji Milan Popović, Ivan Pucelj, dr. Sava Ljubibratić in dr. Josip Nemeš. V tretjem bodo govorili dr. Grga Anđelić, inž. Daka Popović, Tomo Jalžbelić, Milutin Dragović in dr. Vasa Glušić. V petek dr. Albert Kramer, dr. Peter Zec, dr. Ivan Majstorović, Vojislav Protić, in dr. Uroš Krulj, v soboto pa Radoslav Damić, Laza Anić, Milan Marjanović, Dimitrije Ilićanović in kot poslednji Jovan Banjanin.

Od vladnega Delovnega kluba bo v načelno razpravo o proračunu poseglo pet senatorjev: Djordjević, Francić, Ivanšević, Canjuga in Smodej, od novega Neodvisnega kluba pa le dva: Tomić in Altiparmaković. Po sedanjih dispozicijah se bo načelna razprava o proračunu v soboto že zaključila, tako da bodo v ponedeljek že prešli k

podrobni razpravi o proračunu posameznih ministrstev. Večina finančnega odbora je določila za svojega poročevalca senatorja Smodeja, manjšina pa dr. Nemeš.

Izjava manjšine

Senat se je tudi danes dopoldne sestel. Na dnevnem redu je bila konvencija med našo državo in Belgijo o sodni pomoči v trgovskih in civilnih zadevah. Mnogo zanimanja sta vzbudili poročili večine in manjšine finančnega odbora senata, ki sta mu bili danes predloženi. Večina finančnega odbora pravi v svojem poročilu med drugim:

Po prečitavanju obeh poročil je bilo senatu sporočenih še nekaj prošelj in pritožb, med njimi prošnje Obrtniškega društva v Ljubljani, Cirila Metodove družbe v Ljubljani, sokolske čete v Mozlju ob Kolpi in akademske mladine Aleksandrove univerze v Ljubljani.

Senat je nato prešel na dnevni red, k razpravi o konvenciji z Belgijo, glede sodne pomoči v civilnih in trgovskih zadevah, ki je bila podpisana 20. februarja 1936 v Bruslju. Konvencija je bila brez debate in soglasno s 56 glasovi v naletu, podrobnosti in končno definitivno odobrena. Dnevni red je bil s tem izčrpan.

Prihodnja seja bo jutri dopoldne, ko se prične načelna razprava o proračunu in finančnem zakonu.

Beležke

Položaj šolskega nadzornika je stalen

Državni svet je kot vrhovno upravno sodišče razpravljal o pritožbi nekega šolskega nadzornika, ki je bil s tega položaja odstavljen in zopet imenovan za učitelja. Državni svet je razrešitev razveljavil in obenem izdal naslednjo načelno odločbo: »Razrešitev nesrekega šolskega nadzornika in njegovo imenovanje za učitelja brez njegovega pristanka je v nasprotju s § 98 zakona o uradnikih iz l. 1931.«

V utemeljitev pravi državni svet, da je pogrešno ponekod razširjeno mnenje, da je položaj šolskega nadzornika političnega značaja, pa se smejo zaradi tega ob spremembi režima nadzorniki odstavljati ali premeščati. Ni v skladu z zakoni, ako se sreski šolski nadzornik zopet imenuje za učitelja.

Učiteljsko združenje proti delni uvedbi celibata

Kakor je znano je v novi finančni zakon vstavljena tudi določba, da izgubi učiteljska osnovna šola službo, ako se poroči z neučiteljem. Če je že dobila pravico do penzije, dobi odpravnino enoletne plače, če pa ima manj ko 10, a več ko 5 let službe, dobi odpravnino v skupnem znesku polletne plače.

S tem amandmanom se je bavil izvršni odbor Jugoslovenskega učiteljskega združenja, ki je imel svojo sejo v Beogradu v ponedeljek. Sprejel je resolucijo, v kateri naglašja da krši ta določba uradniško enakopravnost, in da bo rodila škodljive posledice ne samo za učiteljski stan, marveč tudi za samo šolstvo. Izvršni odbor je zato apeliral na vladno, naj ta amandman umakne, in obenem na senat, naj ga črta iz finančnega zakona.

Aksiom politike JZ

V beograjskem hotelu »Imperialu« je bil družabni večer ene od prestolinskih organizacij JZ. Na večeru je govoril minister brez portfelja dr. Seftića Behmen, ki je poudarjal, da JZ ni umetna kombinacija, marveč trdna politika. »Na zastavi JZ je zapisan aksiom politike JZ, a ta je: narodno in državno edinstvo. Državno in narodno edinstvo je svetinja, ki ne more biti predmet trgovine. JZ vojuje trije naši veliki državniki: dr. Stojadinović, dr. Korosec in dr. Spaho.«

Mačkovski napad na zagrebške občinske svetnike

V nedeljo je na nekem sestanku pristavec HSS v Zagrebu govorni zagrebški poslanec dr. Josip Reberski tudi o zagrebški komunalni politiki. Na račun članov mestnega sveta je rekel med drugim: »Ako bi oni na magistratu imeli malo več čuta za odgovornost, bi sami podali ostavke. Ker pa tega ne store, bodo odšli svoj čas tudi proti svoji volji.«

Dubrovaški akademiki dr. Mačku

Včeraj smo poročali, kako so sarajevski frankovci odbili zahtevo pisarne dr. Mačka, naj se izključita dva člana sarajevskega akademskega društva, »Kranjčević, ki sta sodelovala pri znanem zagrebškem napadu na prostore »Hrvatskega dnevnika«. »Hrvatki dnevniki« o tej stvari ni poročal, vsaj mi tega nisimo mogli opaziti. Pač pa poroča v včerajšnji številki, da je dobil od Hrvatskega akademskega kluba v Dubrovniku izjavo, ki pravi, da se južno-dalmatinski akademiki pridružujejo obsodbi vsake hrvaške javnosti zaradi napada na »Hrvatki dnevniki« in da izražajo predsedniku dr. Mačku popolno in neomajno vdanosť.

Francoski katoliki ter Blum in ljudska fronta

Pariški katoliški tednik »Sept« objavlja razgovor svojega poročevalca z ministrskim predsednikom Blumom v zvezi z izjavami kardinala Verdiera glede podpisovanja francoske obrambne pogodbe. Poročevalec katoliškega lista je zastavil Blumu naslednje vprašanje: »Koliko priznavate socialno doktrino Cerkve? Kakšno sodelovanje pričakujete od nje za ustvaritev novega reda, na katerem se pri nas dela?«

Blum je na to vprašanje odgovoril: »Vi hočete vedeti, ali smatram za mogoče sodelovanje med francoskimi katoliki in ljudsko fronto? Seveda! Ne vem, zakaj naj bi ne bile združljive osnovne misli ljudske fronte, na primer vera v demokratične svobode, in socialno pravičnost, v človeški mir, s katoliško veroizpovedjo? Ni težko, izvajati iz papeževih enciklik, ki so v teku pol stoletja bile izdane o socialnem problemu, enake formulacije, kakor jih želi vladna ljudska fronta uvesti v republikansko zakonodajo. Zato odgovarjam brez pomišljanja: To sodelovanje smatram za mogoče in ker je mogoče, kako naj bi ga francoski katoliki ne želeli?«

Naš general v Sofiji

Sofija 16. marca. AA. Načelnik beograjske sokolske župe general Stajić, ki je po odhodu beograjskih Sokolov ostal v Sofiji kot gost bolgarskega ministra vojske generala Lukova, je včeraj obiskal in pregledal vojaško akademijo in oficirski sanatorij v Banki pri Sofiji. Včeraj popoldne je priredil vojni minister general Lukov v oficirskem klubu kosilo v čast generala Stajića. Kosilo so se udeležili vsi generali sofijske garnizije in jugoslovenski vojaški ataše generalstabin polkovnik Jovan Sokolović. Po kosilu je bil koncert simfoničnega orkestra kraljeve garde, ki so ga poleg gostov kosila poslušali tudi oficirji sofijske garnizije s svojimi rodbinami. Danes je general Stajić odpotoval z avtomobilom v sloviti Rilski samostan, jutri se pa vrne v Beograd.

Beograjski pevec v sofijskem gledališču

Sofija, 16. marca. AA. Član beograjske opere Mijodrag Jovanović je gostoval z velikim uspehom v sofijski operi, kjer je nastopil v Faustu in v Prodanim nevesti. Razen tega je na koncertu sofijskega radia pel za bolgarsko občinstvo skladbe jugoslovenskih skladateljev. Bolgarska glasbena kritika piše zelo lepo o umetniški vrednosti Jovanovičevega glasu in o njegovi igralski nadarjenosti.

Letalski boji pri Madridu

Nočni letalski napad na Madrid — Spopadi republikanskih letal s Francovimi

Madrid, 16. marca. br. Poveljujoči general v Madridu je izjavil, da ni bilo danes v strateškem pogledu ničesar novega. Tudi madridski obrambni odbor je popoldne sporočil, da v zadnjih 24 urah ni bilo bistvenih vojaških operacij. Predvčeršnjem je bilo v borbah ujetih 92 Italijanov.

V pretekli noči so nacionalistična bombna letala izvedla napad na Madrid. Okoli polnoči so zmetala nešteto bomb, ki so eksplodirale z velikanskim trusem. Število mrtvih doslej še ni znano.

Letalsko ministrstvo v Valenciji je objavilo komunikate, ki pravi: Vlada letala so obstrjeljava sovražne postojanke pri Guadajali. Pri tej priložnosti so se spustile v boj z eskadriljo letal znamke Fiat. Eno sovražno letalo smo učili, drugo pa je bilo poškodovano. Vsa vladna letala so se nepoškodovano vrnila na svoja oporišča. Včeraj so vladna letala uspešno bombardirala več motoriziranih oddelkov sovražnikov in kolono, sestavljeno iz oklopnih avtomobilov in tankov. Tudi pri tem bombardiranju in izvidnih poletih so trčila skupaj s sovražniki, in sicer z dvema letalom tipa Heinkl. Zdi se, da je eno izmed teh letal padlo na zemljo.

Letalski napad na Barcelono

Barcelona, 16. marca. AA. Davi ob 6.45 je pet letal, prihajajočih s severozhoda, vrlo več bomb na barcelonsko pristanišče in na dele mesta v neposredni okolici. Več bomb je padlo v neposredno bližino francoskih vojniških ladij, zasidranih pred Barcelono. V mestu okoli luke se je več hiš požarilo. Doslej je znano da je ubilo štiri ljudi, 13 pa jih je nevarno ranjenih.

Iz nacionalističnega tabora

Salamanca, 16. marca. a. Vrhovno poveljstvo je sredi objavilo naslednje uradno poročilo o front:

Na severnem bojišču in na fronti ojačene divizije pred Madridom je sovražnik skušal izvesti protinapad. Vzhodno ob Jarami so vladni oddelki izvršili napad z ruskimi tanki. Napad je bil odbit in smo sovražniku prizadeli hude izgube. Dva sovjetska tanka sta bila uničena. Takoj nato so naše čete z navdušenjem izvršile protinapad in zasedle nekaj vrst sovražnih strelskih jarkov.

Na južni fronti prodirajo naše čete pri Cordobi. Zavzeli smo vas Alcaraceos. V tem odseku smo silno prerušali mednarodno brigado, ki je sedaj popolnoma uničena. Bojišče je pokrito s trupli rdečih. Naše letalstvo je bombardiralo letališče Barajas. V teku borbe smo sestrelili tudi štiri rdeča letala.

Boji na severu

Bilbao, 16. marca. AA. Odbor za obrambo baskijskih dežel je izdal naslednji komunikate:

Na bojišču pri Guipuscol v odseku pri Eibarju smo zavrnili vse sovražne napade na naše sprejete postojanke. Sovražnik se

Ptujski odmevi »Slovenčeve« gonje

Iz ptujskega sreza in tudi od drugod smo dobili kopo dopisov, ki so polni ogorčenja nad blatenjem in obrekovanjem bivšega podbana dr. Pirkmajerja v »Slovenec«. »Slovenec« je vzevovljiv s tem tudi svoje lastne ljudi, ki iz lastne skušnje vedo, da so njegove trditve nerenečne in samo obrekovanje. Prostor nam ne dopušča, da bi prejete dopise objavili, mislimo pa tudi, da bi bilo to odveč, ker si je javnost svojgo sodbu že ustvarila in tudi na tem primeru zopet videla, koliko smo zaupati »Slovencu«. Prinašamo zato le nekaj zanimivih odlomkov iz nekaterih dopisov.

Učitelj J. K. nam piše: V mesecu januarju 1918 sem bil kot takratni nadporočnik poslan iz Lebringa v Ptuj z dvema podoficirjema in šestimi vojaki, da pripravim stanovanja za bataljon 2. b. h. pešpolka, ki je bil komandiran v Ptuj. Ob prihodu sem se javil na okrajnem glavarstvu, kjer me je v odsotnosti glavarja sprejel njegov namestnik, do takrat mi še nepoznani dr. Pirkmajer. Ker nisem vedel, s kom imam opravka, sem se mu javil »službeno«, torej nemško. Ko pa je slišal moje ime, me je takoj nagovoril slovensko: »Vi ste gotovo Slovenec, kar slovensko govoriva«. Začudilo in veselo presenetilo me je to od političnega uradnika in to tem bolj, ker me tudi on ni poznal in ni mogel vedeti, ali se lahko name zanesa. Vsi najini zasebni in službeni razgovori so se tudi nadalje vršili v slovensčini.

Naročnik iz Ptuja nam piše: Kdo in kaj je bil našemu ljudstvu med vojno in tudi po vojni dr. Pirkmajer, je vsemu našemu okraju dobro znano in bi se glede resničnih zaslug za ljudstvo dr. Pirkmajer mirno lahko pomiril pri vsakem plebiscitu s sedanjim našim poslancem Brencičem. Ljudje vedo, da je bil on tisti, ki je ublažil trdote ravno v našem kraju najhujših vojaških revizij, oprostil marsikoga vojaške suknje, izposloval nešteto podpor. Naravno smešno pa je, da bi morali braniti njegovo narodno zavest. Vsi župani našega okraja in tudi vsak drug nasveta ali pomoči potreben človek so se zatekali k njemu, ki so ga poznali kot Slovenca in mu kot takemu zaupali. Mnogi teh ljudi še živijo. Kaj sodijo o »Slovenčevih« napadih na dr. Pirkmajerja, je povedal star kmet iz ptujske okolice, ko je v Ptujju na deski čital »Slovenec«: »To je pa Pirkmajer je bil naš uradnik in glavar v najhujših časih in je toliko dobrega storil našim ljudem, da bi mu morali biti vsi hvaležni.«

Zopet neki drugi naročnik iz Stajerske, po rodu iz Ptuja, nam med drugim pripoveduje: V zimi od 1917 na 1918 sem prišel od vojakov na dopust v Ptuj k svojim staršem. Ko smo se doma pogovarjali o raznih stvareh, sem jih med drugim vprašal, če dobivajo sladkor sol in petroleje, ki so bili takrat silno redki. Povedali so mi, da so dobivali vse te stvari poprej zelo neredno, odkar pa je prišel na glavarstvo neki Pirkmajer, so se razmere zelo izboljšale. On je Slovenec, pa drži z ljudmi in jim pomaga, kjer le more. Ko sem bil par mesecev kasneje zopet na dopustu, so me doma prosili, naj jim po možnosti prekrbim nekaj več petroleja. Šel sem na okrajno glavarstvo, kjer pa sem naletel na nekega nemškega uradnika, ki je mojo pro-

je moral umakniti in je pustil na bojišču med drugim tudi več steklenic z gorljivimi tekočinami. — V odseku Etoriu je naše topništvo obstrjeljava Mondragon in uničilo z bombardiranjem vlak, ki je bil na postaji. — Na fronti pri Alavi je bil živahen topniški dvoboj. Naše topništvo je intenzivno obstrjeljava mesto Salinas in Villoreale. Prav tako so bili topniški boji na baskijskem bojišču, posebno v odseku Orduin. Sovražno letalstvo je letelo nad raznimi deli naše fronte, vendar so bombe metala samo pri Etoriu.

Razprave v londonskem odboru

London, 16. marca. br. Na seji odbora za nevmesavanje so zastopniki Nemčije in Italije zahtevali, naj se po odločitvi dobrovoljcev iz Španije uredi tudi vprašanje indirektnih finančnih pomoči za Španijo. V zvezi s tem so zahtevali tudi nevtralizacijo zlata, ki ga je deponirala valencijska vlada, Ruski poslanik Majski je odklonil to zahtevo. Odločitve v tem vprašanju doslej še ni.

Del Vayo o protestu pri Društvu narodov

Valencia, 16. marca. AA. Na vprašanje tujih novinarjev, kaj misli podvzeti valencijska vlada v zvezi z nedavno noto, ki jo je poslala Društvu narodov, je zunanji minister del Vayo izjavil:

Lani meseca decembra je španska vlada na podlagi čl. 11 pakta DN prosila za sklicanje sveta DN. Tega ni storila zato, da bi navedla kakšne španske zahteve, temveč, ker se ji je zdelo potrebno opozoriti v Zenevi na dejstva in nevarnosti, ki jih pomenijo za splošni mir. Z našo noto, ki smo jo poslali pred nekaj dnevi, smo želeli opozoriti tajništvo in po njem vse članice in svet DN na novi položaj na španskem zaradi sodelovanja čet redne italijanske vojske v boju proti članici DN na njenih tleh, kar pomeni najtežje kršitev pakta in temeljnih načel Društva narodov. Za sedaj more španska vlada samo čakati, da vidi, kako bo Društvo narodov reagiralo na ta naš korak, zlasti kakšno stališče bodo zavzeli tisti, ki jim je poverjena mislija, da izvajajo pakt DN.

Glede note, ki smo jo poslali vladni Velike Britanije, ki je doslej izražala mnenje odbora za nevmesavanje, upam, da bodo vprašanja v njej predmet potrebnega in čim prejšnjega proučevanja, posebno glede na resnost položaja in zato, da bo španska vlada vedela, kaj naj stori.

Demanti italijanskega generalnega konzulata

Italijanski generalni konzul v Ljubljani nas naproša za objavo, da je poročilo protifašističnih časopisov iz Pariza, ki je bilo objavljeno tudi v »Jutrnc« in po katerem naj bi se bili nekateri italijanski polki uprli, popolnoma izmišljeno in brez vsake podlage.

Mussolini v Libiji

Bengasi, 16. marca. br. Mussolini je prebil noč pod sotomom sredi puščave Sirte. Snoci je odkril slavolik, zvezan sredi puščave v spomin na proglastitve imperija. Danes je nadaljeval svoje inspekcijsko potovanje vzdolž obalne ceste v Libiji ter je prišel do kraja Agazabja. Domačini so ga povsodi prisrčno pozdravljali. Popoldne je Mussolini prišel v Tripolis z letalom.

Poslanik Popov na Avali in Oplencu

Beograd, 16. marca. AA. Novi poslanik kraljevine Bolgarske Ivan Popov, je odšel včeraj popoldne v spremstvu vojaškega odposlanca podpolkovnika Velika Dobričeva in tiskovnega atašeja dr. Neljkova na Avalo, kjer je položil venec na grob neznanega vojaka. Nato je poslanik s svojima spremljevalcema odšel na Oplenac, kjer je položil venec na grob blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Po tem svečanem dejanju si je poslanik Popov s svojim spremstvom ogledal kraljevsko zaščitbino in posestvo Nj. Vel. kralja. Z njim je bil tudi kapetan Milčević.

Likvidacija Tivarjevih prodajal

Varaždin, 16. marca. o. Danes se je zvedelo, da je lastnik znane tekstilne tovarne Tivar. Stasny ki se pravkar mudi v Varaždinu, nenadno odredil, naj se vse Tivarjeve prodajalne oblike in drugega blaga likvidirajo. Ta vest je izzvala v Varaždinu pravo senzacijo. Tivarjeva centrala je objavila da bodo sedanji Tivarjevji nameštenci ostali še nadalje v sedanjih prodajalnah da pa bodo morali prevzeti prodajo blaga na svoja imena in svoj riziko. Po vsej državi je sedaj okrog 250 Tivarjevih prodajal. Ba se je Stasny odločil za likvidacijo svojih prodajal, ker se je sprito velika škoda v prodajalnih težko izvajala kontrola in so se v zadnjem času že ponovno pojavile poverebe.

Vremenska napoved

Zemunska: Zjanslo se bo v vsej državi, le v južnih krajih bo še prevladovalo oblačno vreme z nekoliko dežja tu pa tam. Zagrebška: V splošnem je pričakovati vedro vreme, le ponekod deževno in njeke temperature. Dunajska: Po večini jasno, toda ne dolgo. Zjutraj mraz podnevi se bo temperatura naglo zvišala. Na zapadu zopet južni veter. Prihod visokih oblakov z zapada.

Seja narodne skupščine

Sprejete so bile tri mednarodne konvencije — Danes pride na vrsto zakon o pooblaščenih inženjerih

Beograd, 16. marca. p. Narodna skupščina je na svoji današnji seji odobrila tri pomembne mednarodne konvencije, v ostalem je bila seja precej kratka in je trajala komaj dobro uro. Vodil jo je predsednik Čirić, ki se je u. im je bil sprejet zapisnik, v kratkem govoru spomnil pokojnega narodnega poslanca Djordja Brankovića. Naglasil je posebno njegovo delovanje za razvoj Sokolstva.

Sledila so sporočila. Med drugim je bila skupščina obveščena o uredbi ministrskega sveta glede dovoljenja francoski družbi borskih rudnikov, da zgradi v Boru tovarno za elektrotično pridobivanje in rafiniranje bakra. Nadalje je bila obveščena tudi o nekaterih interpelacijah. Prometni minister je poleg drugih sporočil poslancem Avguštinu Lukačiču in tovarišem, da bo odgovoril na njihovo interpelacijo o pomnožitvi železniškega osovja in ureditvi železniške službe na področju železniške direkcije v Ljubljani, ko bo interpelacija postavljena na dnevni red narodne skupščine. Skupščini je bilo končno predloženo poročilo odbora za proučitev zakonskega načrta o pooblaščenih inženjerih, nato pa je prešla na dnevni red.

Najprej se je pričela razprava o mednarodni konvenciji glede potniškega in tovornega železniškega prometa, ki je bila sklenjena v Rimu. O konvenciji je poročal poslanec Zarko Tomašević, ki je obširno govoril o njenem pomenu za unifikacijo

mednarodne železniške službe. Posl. Voja Lazić, je naglasil, da je konvencija sicer dobra in ugodna, da pa bo vendar glasoval proti, ker nima zaupanja v sedanjo vlado. Zaradi tega njegovega nastopa ni bilo mogoče glasovati z akklamacijo. Pri poimenskem glasovanju je bila konvencija izglasovana s 108 proti 36 glasovom.

Skupščina je potem razpravljala o konvenciji s Češkoslovaško, po kateri se ima opraviti dvojno odobrenje z dediščinskimi taksami, končno pa še o konvenciji z Dansko o arbitraži in sodni pomoči. Tudi o teh dveh konvencijah je poročal posl. Zarko Tomašević. O obeh se je izjavil posl. Voja Lazić kakor o prvi, zato tudi ti dve konvenciji nista bili sprejeti z akklamacijo, marveč le z večino glasov. Dnevni red današnje seje je bil s tem izčrpan. Skupščina se jutri spet sestane in bo pričela razpravljati o načrtu zakona o pooblaščenih inženjerih.

Predlog ribiškega zakona

Beograd, 16. marca. AA. Danes popoldne je skupščinski odbor za proučitev zakonskega predloga o slaškovođenem ribarstvu imel sejo. Predsedoval ji je poslanec Kazimirović, navzoč je pa bil tudi kmetijski minister Svetozar Stanković. Odbor je sprejel v načelu ves zakonski predlog. Prihodnja seja bo jutri ob 16.30, ko se prične podrobna razprava o tem zakonskem predlogu.

Gradbeni minister o cestnih delih v Sloveniji

Beograd, 16. marca. p. Gradbeni minister dr. Marko Kožul je sprejel danes v svojem kabinetu predsednika Društva za ceste v Ljubljani dr. Vrhunca. Minister se je podrobno zanimal za delovanje tega društva in mu obljubil svojo pomoč. Dr. Vrhunc je ob tej priliki izjavil, da je modernizacija cestnega omrežja in gradnja novih cest v Sloveniji sedaj najvažnejše prometno-gospodarsko vprašanje, ki ga ima kr. vlada v svojem programu. Ta cestna dela imajo prednost pred cestnimi gradnjami v vseh drugih krajih, ker se bo z njo vzpostavila zveza Slovenije z Jadranskim morjem, na drugi strani pa z že obstoje-

čimi mednarodnimi cestami. Sredstva za gradnjo ceste Ljubljana—Jadransko morje se bodo našla ali v cestnem fondu ali pa posebej za to najetjem posojilo. Glede cestnega fonda je minister izjavil, da je sprejel predloge tujskih in prometnih organizacij v Sloveniji in da se bodo gotovo ti dohodki, ki se stekajo v fond iz raznih banovin uporabili za gradnjo novih cest v posameznih banovinah po višini njih prispevkov.

Dr. Vrhunc se je v imenu cestnega odbora za dravsko banovino zahvalil za obljubljeno pomoč in sodelovanje.

Hitlerjeva zagotovila danskemu kralju

Nemčija bo spoštovala sedanje danske meje, kakor so ji bile priznane l. 1920

Berlin, 16. marca. b. Včeraj popoldne je nemški kancelar sprejel danesga kralja Kristijana, s katerim je ostal na štiri oči v daljšem razgovoru. V političnih krogih pripisujejo temu srečanju približno podoben pomen, kakor nedavnemu Hitlerjevemu razgovoru z bivšim švicarskim zveznim svetnikom Schulthessom. Kakor je tedaj Hitler švicarskemu zastopniku svečano izjavil, da bo Nemčija spoštovala švicarsko

nevtralnost, tako je včeraj baje danskemu kralju izjavil, da bo Nemčija spoštovala sedanje danske meje, kakor so ji bile priznane s pogodbo iz leta 1920, torej tudi dankso suverenost nad ozemljem zgornjega Slezvika, ki ga je tedaj Nemčija odstopila Danskim. V ostalem sta se Hitler in danski kralj razgovarjala zlasti o nevarnosti, ki jo predstavlja za mir in varnost skandinavskih držav Sovjetska unija.

Bolezen rumunske kraljice matere

Bukarešta, 16. marca. AA. O stanju bolezni kraljice matere Marije je bil sredi objavjen naslednji zdravniški bulletin: Nj. Vel. kraljica mati Marija ki je zbolela za hripjo, je že med popuščanjem bolezni imela lahko gastroakcije, pojav, ki zahteva mir in potrebno oskrbo.

Podaljšanje francosko-rumunskega prijateljstva

Zeneva 16. marca. AA. Francosko zunanje ministrstvo je danes registriralo v tajništvo DN deklaracijo, ki sta jo 6. novembra podpisali v Parizu francoska in rumunska vlada. S to deklaracijo se dogovor o prijateljstvu med Rumunijo in Francijo podaljšuje za 10 let.

Tatarske pride v Prago

Praga, 16. marca. p. V dobro poučenih krogih se je zvedelo, da bo prisel v pričetku prihodnjega tedna v Prago rumunski ministrski predsednik dr. Nikola Tatarscu. V Pragi bo ostal dva dni Tatarscu se namerava pozovoriti z odgovornimi češkoslovaškimi političnimi faktori o tesnejšem sodelovanju obeh držav na političnem gospodarskem in denarnem področju.

Dr. Beneš — častni doktor brnske univerze

Praga, 16. marca. br. Predsednik dr. Beneš je s svojo soprogo odpotoval v Brno, da prisostvuje svoji promociji za častnega doktorja, za katerega ga je imenovala brnska tehnika, in za doktorja filozofije, za katerega ga je bila izvolila brnska Masarykova univerza. Na kolodvoru so ga prisrčno pozdravili zastopniki civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti. Vzdož cest, kjer se je peljal predsednik republik, so bili ogromni špalirji naroda, ki mu je priredil navdušene ovacije. Pri promociji na tehniki je imel dr. Beneš predavanje o smislu in pomenu moderne tehnike. Pri promociji na univerzi je govoril o raznih državnih oblikah. Zlasti je poudarjal pravilnost demokratskega režima na Češkoslovaškem.

Nemški prispevek k svetovnemu miru

Berlin, 16. marca. br. Ob obitnici uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji je izjavil Göring, da je tudi Nemčija doprinesla svoj del k svetovnemu miru in sicer v prvi vrsti z oborožitvijo in ustvaritvijo močne vojske.

Naši kraji in ljudje

Poslednja pot Milana Pribičevića

Zaobljuba borbe za socialne pravice ob grobu velikega nacionalnega revolucionarja in plemenitega človeka

Beograd 16. marca. Beograd je večer, kakor smo že poročali, spontano izkazal veliko čast pokojnemu Milanu Pribičeviću. Kot hraber oficir, kot poštovan in iskren rodoljub in kot človek blagega srca je Milan Pribičević visoko čast tudi zaslužil. Njegovega pogreba so se udeležili predstavniki vojske, ugledni politiki, stari Beograđani, delavci, kmetje, obrtniki, trgovci, mladina. Vsi sloji so bili zastopani. Zakaj vsak sloj lahko reče: Milan Pribičević je naš. Krsta z njegovimi zemskimi ostanke je bila v Voznesenski cerkvi. Pred cerkvijo se je zbral množica. Zbrala velika množica. S Kosovega je priselila deputacija kmetov, med katerimi je Pribičević 12 let deloval kot tovariš, učitelj in tudi kot sotrpin. Delegacijo je vodil mlad kmet, ki je zbranim odličnikom izjavil:

— Prinesel sem na krsto pokojnega polkovnika njegov vojaški šlem ter nekaj žita in zemlje s Kosovega.

Na krsto so položili tudi tri oficirske čepice Milana Pribičevića, ki jih je nosil med vojnami in sta dve večkrat prestreljeni od krogel iz pušk in od drobcev šrapnela.

Pred cerkvijo se je od pokojnika poslovil njegov najbližji sodružnik in prijatelj govinar Dušan Bogdanović, ki je z njim deloval že od leta 1909. Bogdanović je orisal življenje in delo Milana Pribičevića in najvažnejše politične dogodke od leta 1902 naprej, pri katerih je Pribičević igral važno vlogo. Govor so nekajkrat prekinitvi vzklikli iz množice: Tako je! — Slava mu! Glavni poudarek Bogdanovićevega govora je bil: Naša nacionalna revolucija ni imela čistejšega

ga ideologa in požrtvovalnega borca, kakor je bil Milan Pribičević.

Kot drugi govornik je nastopil dr. Raško Gjermanović, odvetnik v Beogradu. Svoj govor je pričel takole:

Po smo lani v Pragi sredi septembra dali v grobnico Svetozarja Pribičevića, smo zamisljeno hodili po alejah pokopališča in vsak se je vpraševal, zakaj nam kruta usoda ugrablja naše najboljši ljudi. Ali že ni pokosila dovolj in preveč žrtve za našo stvar? Takrat nisimo niti slutili, da bo kruta usoda kmalu ugrabila tudi Milana Pribičevića. Svetozar in Milan eta dala svoje življenje in svoje življenje za narod. Zdal sta oba umrla. Svetozar v domovini Masaryka,

Milan pa v domovini Rousseaua. Milanovi vzorji so bili Dante, Tolstoj in Masaryk. Pri velikem delu udeleženja in osvobodjenja je bil Milan med prvimi, ko pa so bili 1. 1918. doseženi ideali, za katere se je boril brezprimerno hrabro in požrtvovalno, ni miroval, temveč je z delom in z borbo nadaljeval, da bi bil osvobojeni narod deležen tudi socialnih pravic.

Tretji govornik je bil pokojnikov prijatelj dr. Dragoljub Jovanović. Naglasil je, da je bil Milan Pribičević med prvimi Srbi, ki so se oklenili jugoslovenstva in najboljšim smislu besede, v onem smislu, ki sta ga razlagala in uveljavljala Stjepan Radić in Aleksander Stamboliški. Odlilčen Srbij je zbral postal Jugosloven, a ne zato da bi uničil srbstvo ali hrvatstvo, ali da bi zatrl Slovence ali Bolgare temveč zaradi tega, da manjše ideale podredi večjim in višjim idealom in da bi ves slovanski jug zaživel novo, boljše življenje.

Zadnji govornik pred cerkvijo je bil kmet Miloje Simović iz Vasj Drenovca v Gruži. Simović se je poslovil od Milana Pribičevića v imenu Sumadincev. Obujal je spominje sumadinskih bojevnikov na Milana Pribičevića, oficirja-heroja, brata in tovariša in velikega nacionalnega revolucionarja. — Najlepši dar, ki ga mi Sumadinci lahko prispevamo k odru svetih spominov na neumljega Milana Pribičevića, je naša prisega, da bomo s hrabrostjo Napoleona ter z močrostjo Tolstega in Masaryka nadaljevali pot socialne pravice, za katero se je on zveljal po končanem junaškem delu na krvavih bojiščih.

Tudi ob grobu je bilo več govorov. Voja kmetov s Kosovega polja je med drugim dejal:

— Dom Milana Pribičevića v Veliki Reki na Kosovu je bil dom kulture, dom zdravlja, dom napredka ter dom nad in uteh naših kmetov. Po teh besedah je iz tisočih gri zadonelo: Slava mu!

du avstrijskemu vojnemu sodišču. Več mesecev so lečili njegove huđe rane, da je postal sposoben za obsodbo in justifikacijo. Njegova odkrita in simpatična pojava je tako vplivala na vojaške sodnike, da so mu z vso silo sugerirali izgovore, da ni šel iz proste volje med vojne dobrovoljce v Dobrudžo. On pa je kot junak in postojak odklonil vsak izgovor ter ves čas zatrjeval, da je po svojem prepričanju postal jugoslovanski vojni dobrovoljec. Obsodili so ga na smrt in ustrelili. Še danes ne vemo, kje je v Beogradu pokopan. Niti za ceno svojega življenja ni hotel okrmiti svete dobrovoljske ideje. Ljubljana bi morala dobiti že prihodnje leto ob 20-letnici preboja solunske fronte spomenik jugoslovenskih vojnih dobrovoljcev iz Slovenije. Organizacija dobrovoljcev si predstavlja spomenik kot skromno piramido, za katere kamene naj bi bila vsekajna imena vseh vojnih dobrovoljcev-Slovenec. Piramido bi za enkrat tvorili samo

kamni z imeni že pokojnih vojnih tovarišev, prostor pa naj bi bil pripravljen tudi za one, ki še živijo. Že leta 1935 je dobrovoljska organizacija predlagala mestni občini, naj bi nekateri udeleženi dobili imena zaslužnih vojnih dobrovoljcev. Vsaj ena prometna ulica v sredini mesta naj bi se imenovala »Ulica vojnih dobrovoljcev«. Na svojo vlogo ni dobila organizacija nobenega odgovora. Nedeljski občni zbor je naglasil, da se mora te prošnji na vsak način ugoditi. Za središče Slovenije je sramota, da nima nobene ulice, nobenega trga in sploh ničesar, posvečenega dobrovoljskemu pokretu, ki tvori vendar najsijajnejše poglavje naše zgodovine. Ulica z imenom Gosarja ali Jenka bi bila najboljši dokaz, da Slovenci izkazujemo zaščeno čast onim svojim, ki so s svojim življenjem in s svojo smrtjo dokazali, da tudi Slovenci ne trpijo tujeja gospodarstva in da so polnovredni svobode.

Sedemdesetletnica uglednega posestnika

Na svojem lepem posestvu v Poljčah, prijazni savinjski vasi pri Braslovčah, obhaja danes svoj 70. rojstni dan g. Josip Omladič, znan in čislán daleč preko mej braslovške občine. Prav nič dosti ne bomo pisali o njegovem delu in njegovem življenju, saj je pri svojih letih še tako mladosten in krepak, da je v polni meri utemeljena nada, da mu bo dala usoda dočkati še nadaljnje življenjske jubileje. In on sam tudi še nič ne misli na odmor in počitek, temveč je še vedno kar sredi dela in snovanja.

Pred skoro 50letmi je še zelo mlad prevzel očetovo posestvo. Z neumorno pridnostjo ga je s svojo življenjsko družico go. Tončko obdeloval in izpopolnjeval, da je njegova kmetija veljala za vzorno daleč na okrog. S požrtvovalno ljubeznijo sta se oba posvetila svojim otrokom, naklonjena usoda pa jima je dala dočakati, da lahko danes gledata, kako lepe sadove je rodila njuna skrbna vzgoja: od enajstih otrok jih je devet živih, pet deklet je omoženih, štirje sinovi so že vsi v svojih poklicih. In kakor oče, so tudi vsi sinovi zavedni in delavni nacionalni možje.

Kljub skrbi za dom in veliko družino — nad polovico otrok je studiralo — je imel in ima današnji jubilar vedno odprto srce in odprte roke za v stiski se nahajajočega bližnjega in vedno polno razumevanja za pojave in potrebe javnega življenja. Neštetni so slovenski inteligentje, ki so kot študenti v počincah vsaj po par dni prebivali pod njegovo streho. Na tisoče je popotnikov, ki so pri njem prenočili in se nahranili. Domači in okoliški Sokoli in gasilci ga štejejo med svoje podpornike in dobrotnike, braslovški Sokol med svoje ustanovitelje. Razume se po sebi, da je in še z verno sodeluje pri kmečkih stanovskih organizacijah, zlasti pri Kmetijski podružnici ter domači Hranilnici in posejilnici, ki spada v nemali meri po njegovi

zaslugi med najboljše slovenske kreditne zadruge. Vsa leta po prevratu je bil župan občine Braslovče in si je s svojim požrtvovalnim in nepristranskim delom priboril priznanje in zaupanje tudi pri političnih nasprotnikih. Pri lanskih volitvah zaradi visoke starosti ni več kandidiral.

Med vojno je bil g. Omladič, čeprav že 50letnik, poklican k vojakom in poslan v strelske jarko skupno z dvema sinovima, ostali pa so bili doma pod stalnim žandarmerijskim nadzorom, vse zaradi odličnega narodnega prepričanja in dela Omladičeve hiše. Da je bila in je še ta hiša tudi dom za celo vrsto slovenskih listov, se razume samo po sebi. Čestitkam jubilarovih sivocev in številnih znancev se ob današnjem jubileju pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da bi Bog njemu in njegovi soprogi naklonil še dolgo vrsto srečnih in zadovoljnih let.

Glas vojnih dobrovoljcev

Naši vojni dobrovoljci učijo in opozarjajo

Ljubljana, 16. marca. K obširnemu poročilu o glavni skupščini sreske organizacije Zveze vojnih dobrovoljcev v ponedeljskem »Jutru« je treba dodati še nekaj iz onega poglavja, ki govori, kako dobrovoljci prosijo in rotijo vso slovensko javnost, naj ne pozabi, da je najlepše poglavje naše zgodovine pokret vojnih dobrovoljcev.

Predsednik prireditvenega odseka in podpredsednik sreske organizacije g. Joco Žagar je v svojem poročilu o lanskih prireditvah dobrovoljske organizacije izrekel lepo zahvalo Sokolom. Izrazil se je takole: — Zahvaljujemo se ljubljanski sokolski župi in vsem sokolskim edincem, ki so spomin padlih dobrovoljcev tako lepo počeštili s svojimi delegacijami. Kakor smo mi, vojni dobrovoljci, ponosni na sokolsko idejo, ker nas je ona pod tujim jarmom vzgojila v duhu vselovnanstva in v odpornosti proti nasilju, tako je lahko tudi Sokol ponosen na nas, svoje sinove — junake, ki so za ustvaritev naše jugoslovanske države in našega narodnega združenja poklanjali svoja življenja. Mi vojni dobrovoljci smo in ostanemo Sokoli in ideja sokolskega bratstva je naša svetinja.

Vojni dobrovoljci pa hočejo vedno sodelovati tudi z vsemi nacionalnimi organizacijami, ki so tako iskreno in požrtvovalno sodelovale pri lepi lanski vidovdanski proslavi, katere se je vsaj v duhu udeležil vsak Slovenec, ki je pošten in zaveden Jugosloven. Akcijski odbor, ki je bil takrat ustanovljen po zaslugi Narodne odbrane, naj deluje tudi naprej za varstvo in okrepitev državne in narodnega edinstva, pri čemer bodo vojni dobrovoljci njegovi najnovejši sodružniki. Tako delovanje je danes, ko nimamo več našega velikega viteškega kralja Ujedinitelja, bolj potrebno, kakor je bilo prej.

Rodu v spomin in opomin

Najpožrtvovalnejši borci za narodno svobodo in državno samostojnost izumirajo. Kakor nekaj pri največjem požrtvovanju, tako jih tudi zdaj v mirni dobi diči zgledna skromnost in kadarkoli apelirajo na svoje rojake, storijo to ne zaradi sebe, temveč zaradi našega rodu in zaradi pokolenj, ki pridejo za nami. Priložnost takega apela je bila organizaciji vojnih dobrovoljcev dana, ko je mestno poglavarstvo ustanovilo delovna odbora za ureditev vojaških grobov pri Sv. Križu in za prenos zemskih ostanke naših zaslužnih mož. Na prvo sejo je bil povabljen tudi odbor dobrovoljske organizacije, ki je potem mestnemu poglavarstvu takole razložil svoje mnenje:

Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani kot del zveze vseh jugoslovenskih vojnih dobrovoljcev ni nekakšna veteranska organizacija temveč živa zveza bivših nacionalnih revolucionarjev pod tujim jarmom, ki so s svojimi dejanji in žrtvami dokazali, da si hočejo Jugosloven pod tujim jarmom sami priboriti svojo svobodo in zedinjenje brez vseh kompromisov z gnih Avstrijo in brez vseh deklaracij z bojem na nož pod geslom: ali zmagati ali poginiti. Organizacija vojnih dobrovoljcev rada sodeluje v odboru za prenos zemskih ostanke za našo državno samostojnost in narodno svobodo zaslužnih mož, mora pa opozoriti na dejstvo, da so med najzaslužnejšimi za našo jugoslovansko državo in tudi za našo ožjo slovensko domovino naš vojni dobrovoljci. Zaradi tega pričakuje vojni dobrovoljci, da bo kulturni odsek mestne občine upošteval naslednji predlog: V skupno grobnico za domovino zaslužnih mož naj se prenese okostje kakega v vojni padlega vojnega dobrovoljca, skupno vojaško pokopališče pa naj se uredi tako, da bo vsemu našemu rodu pričalo, da so za Jugoslavijo bile žrtvovane ogromne žrtve. Za njo so zavestno umirali vojni dobrovoljci kot jugoslovanski nacionalni revolucionarji, umirali pa so za njo tudi podzavestno neštetni naši mladeniči in možje, v prvi vrsti pa oni, ki so na soški fronti branili svojo lastno zemljo. Na tem skupnem vojaškem pokopališču naj dobí častno mesto okostje vsaj enega vojnega dobrovoljca in spomenik vojnih žrtve naj bo izdelan tako, da bo odgovarjal tudi ideologiji jugoslovenskega vojnega dobrovoljstva.

Dopis te vsebine je organizacija vojnih dobrovoljcev 6. t. m. poslala kulturnemu

odboru mestnega poglavarstva, odgovora pa še ni dobila.

Vse lanske prireditve dobrovoljske organizacije so imele namen dostojne počasti v junaskih borcih l. srbske dobrovoljske divizije v Dobrudži in da bi bila javnost poučena, da se je naša država ustvarila med svetovno vojno z nebrojnimi žrtvami, ne samo z žrtvami junške srbske armade, temveč tudi z žrtvami vojnih dobrovoljcev, ki so, zbrani v dobrovoljski diviziji, zadivili ves svet s svojim junaštvom v Dobrudži, pozneje pa na solunski fronti dopolnili srbske divizije in formalni slavno jugoslovansko divizijo, da je mogla srbska vojska v jeseni leta 1918 uspešno pričeti solunsko ofenzivo in pregnati premočnega sovražnika. Vse prireditve so imele tudi namen opozoriti vso našo javnost, da so jugoslovanski vojni dobrovoljci — nacionalni revolucionarji še vedno živi in ogreti ravno tako kakor pred dolgimi leti za svobodo in edinstvo jugoslovenskega naroda. Živi vojni dobrovoljci resno opominjajo vse sodržavljanke, naj ne eksperimentirajo s vprašanji, ki so protivni idejam naše nacionalne revolucije. Dobrovoljci opozarjajo vso javnost, da je samo in edino v popolnem jugoslovanskem edinstvu dana možnost, da se naša država razvije v veliko močno državo, ki bo imela na Balkanu največji ugled in bo tudi v svetovni politiki igrala veliko vlogo. Zgodovina nas uči, da brez narodnega in državnega edinstva ni obstoja nobene slovanske države.

Vojni dobrovoljci so zgodovinski dokaz, da sta moč in uspeh zagotovljena samo v narodni slogi in edinstvu. Vojni dobrovoljci se na krvavih bojiščih niso ločili za Srbe, Hrvate in Slovence, temveč so se vsi brez razlike zllizli z duhom slavne srbske vojske. Leta 1918 je bila srbska vojska na solunski fronti ne samo krdar bodoče jugoslovanske armade, temveč po zaslugi vojnih dobrovoljcev že prava jugoslovanska vojska. Dobrovoljska organizacija ima v svojih pravilih tudi točko, ki govori o va-

rovanju in okrepitvi narodnega in državnega edinstva in v tem duhu so dobrovoljci vedno pripravljani sodelovati z drugimi nacionalnimi organizacijami.

Tudi Ljubljana se mora oddolžiti vojnim dobrovoljcem

Ob zaključku svojega govora je g. Joco Žagar predlagal novemu odboru naslednje zelo važne naloge v duhu pouka in opozorila vse javnosti: Zaradi zgodovinske važnosti mora imeti dobrovoljski pokret med nami vsaj nekaj trajnih spomenikov. Med svoje tovariše štejejo dobrovoljci v Sloveniji velikega heroja, pokoj-

nega poročnika Ivana Gosarja. V Škofji Loki, v njegovem rojstnem kraju, bi mu moral narod postaviti vsaj spominsko ploščo, da bo spominjalna poznejše rodove na tega velikega sina našega rodu. Hudo ranjen je padel sovražnikom v roke in kot vitezidajalec je bil izročen v Beogra-

Učiteljstvo utrjuje vezi z Bolgari

Bolgarski minister Kazasov med škofjeločani

Škofja Loka, 16. marca. Nova šolska palača je bila okrašena z zastavami obeh držav in svečano sliko je nastala okusno dekorirana risalnica s slikama obeh vladarjev v osrednjem, ko se je začela v soboto velika proslava učiteljskega društva za škofjeloški okraj, posvečena jugoslovansko-bolgarskemu pobratimstvu. Prireditve, ki so ji prisostvovali poleg odličnih gostov malone vsi učitelji in učiteljice sreske, je dobila še posebno slovesno obeležje s prihodom bolgarskega ministra g. Dima Kazasova.

Slovesnost se je pričela s petjem. Učitelji pevci so intonirali pod vodstvom šolskega upravitelja g. Korenčana »Od Urala do Triglavca, potem pa je pozdravil polno dvorano predsednik društva učitelj g. Vojteh Debeljak in izrekel željo, naj bi bila prireditve JUU eden izmed korakov za utrjevanje vzajemnosti med obema bratskimi narodoma. Sledila je učinkovita deklaracija učence Bozovičarja (Gregorčičeva, »Velikonotnac) zatem pa je izpregovoril slavnostno besedo šolski upravitelj Jože Zupančič. A ni še končal, ko je vstopil povsem nepričakovano minister in poslanik g. Kazasov v spremstvu predstavnika Jugoslovansko-bolgarske lige g. Bučarja in dam g. Silve Vrtačnikove in gđe. Nade Žerjavove. Gostem je priredila dvorana viharne ovacije. Ko je dvorana spet utihnila, je zaključil g. Zupančič svoja lepa izjavljanja.

Ko je prenehal je nagovoril g. ministra predsednik društva, želel mu med učiteljskim in škofjeločani iskreno dobrodoščilo. Učiteljstvo, ki stoji slovanski vzajemnosti čvrsto ob strani, bo v šoli in izven nje zmerom delovalo v duhu, ki mu ga narekuje ljubezen do vseh slovanskih bratov.

Daljši nagovor je imel zatem g. Kazasov. Njegova izjavljanja so bila epopeja Slovnanstvu in slogi, ki naj veje med Bolgari in Jugoslovenci. Poudarjal je važnost misije, ki jo opravlja učiteljstvo, in izrazil svoje posebno veselje, da tako krepko pronicata duh slovanske vzajemnosti med južne Slovence. Skoro vsaka beseda njegovega govora v bolgarščini je bila umiljiva, ker je go-

voril g. minister počasi in razločno. Menda ni treba poudarjati, da so se navdušene ovacije ponovile, ko je končal s prelepimi besedami, izvirajočimi iz prave slovanske duše. Po izpodbudnih izjavljanjih tajnika JBL g. Bučarja je nazdravila zboru, tudi v bolgarščini, ga, Pinteričeva s Trate, po rodu Bolgarica iz Burgasa. Pevski zbor je medtem intoniral obe državni himni. Moglo pa je za zorišta tudi Rodna pesem...

Nastop mojstra čelista g. Andreja Ravnharja, ki je prišel pred kratkim od gošbe kraljeve garde iz Beograda, je otvoril koncertni del prireditve, ki je bil na umetniški višini. Takisto je bil deležen priznanja baritonist g. Korenčan, ki ga je na klavirju spremljala gđe. Halladova. Zelo je navdušil tudi godalni trio (Ravnihar, Gračnar, Halladova), kot zadnji pa je spet odlično zaigral s spremljavo klavirja čelist, ki je prednašel Poperjevo »Tarantelloc.

Ljubka je bila recitacija, podana v bolgarščini. Potem pa je sprejelo učiteljstvo pozdravno brzojavko bolgarskemu učiteljstvu in sklenilo, da bo okrepitev stike z Bolgari z obojestranskim zamenjavanjem stanovanj v počitniškem času. Himna »Hej Slovnan, ki jo je pela vsa dvorana sloje, je zaključila prirčno slavnost, kakršnega Škofja Loka že lela ni videla.

Drugi del zborovanja je imel stanovsko sliko. Nastopil je učitelj g. Demšar iz Poljan in učil dečo o Bolgariji. Naj povemo, da ee je potrdil g. minister celo v razrad in prisostvoval pouku, kar je zbudilo očitno pozornost. S situacijskim poročilom je bilo zborovanje zaključeno. Predstavniki JUU so se potem sestali z g. ministrom v restavraciji pri Hafnerju, nato pa mu razkazali zanimivosti Škofje Loke ter napravili z njim tudi kratek izprehod na Urbeec. odkoder je prekrasen razgled na široko zaledje mesta s Sorškim poljem. G. minister je bil poln iskrenih priznanj za lepote naših krajev. Malo pred 15. je oddržel avto z g. ministrom proti Ljubljani... Proslava je svoj namen dosegla. Odlični prijatelj našega naroda ee je mogel prepričati o bratski ljubezni Slovencev do Bolgarov.

Praznik mladinske pesmi

Konjice, 16. marca. V nedeljo so Konjice doživela umetniški praznik, kakršni so bržkone redki v naši provinci. V telovadnici deške narodne šole se je ob 15. vršil široko zasnovani koncert naše mladinske pesmi, na katerem je sodelovalo 10 mladinskih pevskih zborov konjiškega okraja. Koncert je prenašala ljubljanska radijska postaja, tako da je tudi naša metropola dala na legitimacijo prireditve svoj pečat. Nastopili so zbori iz Konjic (vodja Marij Bratuž), Loč (Andrej Pirjevec), Oplotnice (Maks Selimčič), Prihove (Jakob Štefanič), Špatiča (voditeljica ženskega zbora Ana Bantanova, moškega Jože Trošt), Tepanja (Gabro Zemlja), Vitanja (Miroslav Veljak), Žreč (Karek Mravljak) in Žič (Emil Ulaga), na koncu pa je pod Ulagovim vodstvom zapel še združen zbor, v katerem je sodelovalo 450 pevcev in pevke. Številčno najmočnejši so bili zbori iz Oplotnice (80), Loč, Žič, Vitanja in Konjic (60).

Spored so sestavljale narodne in umetne pesmi, a zastopana je bila tudi moderna struja naše zborovske kompozicije. Izmed starejših so bili na programu Emil Adamič (Jurjevanje, Tam gori za našo vasjo, Uspavanka), Ciril Pregelj (Cvilimožek; in Breda Ščekova (Zlati solncek, Poklonite najmlajših), moderno strujo pa je predstavil Makso Pirnik (Dve uganki 1937 na Klopčičevo besedilo). Posamezni zbori so kar najlepše odpeeli svoj program, a nekateri so izpričali še precejšnjo umetniško tendenco. Kakor kaže, se bodo vsi ti zbori razvili v odlične mladinske korpuse. Tehnično in umetniško je bil izoblikovan mladinski zbor in žič, ki ga vodi ambiciozni glasbeni talent Emil Ulaga. Njegov stilni program je bila težka preizkušnja za zbor, a jo je nadvse sijajno preстал. Vsem aglinim pevovodjem iskreno čestitam in jim klidem: Prihodnje leto na vsele svidenje!

Koncert se je vršil pod banovim pokroviteljstvom, a izmed glasbenikov sta mu prisostvovala glasbeni pejalog prof. Hinko Druzovci in skladatelj prof. Karel Pahor iz Maribora. M. P.

Uspešno delo gornjegrajske gasilske župe

Gornji grad, 15. marca. Kakor drugod se je vršila tudi pri nas, in to v šmartnem ob Dreti, nedavno deljo glavna skupščina naše agilne gasilske župe, kateri na čelu stoji požrtvovalni predsednik g. Remic Ferdinand, trgovec v šmartnem ob Dreti. Zbora so se udeležili delegatje vseh v župi včlanjenih edinc. Za gasilsko zajednico pa je prišel iz Celja g. Golgranc Konrad, ki je s svojim objektivnim nastopom na prisotne delegate napravil najboljši vtisk. Pričakovati je namreč bilo, da bo zaradi v našem gasilstvu ne po krivdi pravih gasilcev nastopivih razmer prišlo do bojnega glasovanja pri volitvah nove župne uprave. Izporočil funkcionarjev, zlasti predsednika, posemamo, da je bilo delo v župi izredno uspešno, tovariško in požrtvovalno.

Pri volitvah nove uprave sta bili predloženi dve listi, prva z nosilcem g. Remicem Ferdinandom, druga z nosilcem g. Stiglicem Antonom iz Rečice. Za drugo listo se je posebno zavzemal novi šolski

upravitelj g. Kotnik iz Rečice. Zmagala je z ogromno večino 26 proti 10 glasovom Remičeva lista, ki je imela kot kandidata za odborško mesto tudi g. Stiglica Antona, da pokaže, da ji gre za stvar, ne pa za kako politiko v gasilstvu. G. Remiccu Ferdinandu iskreno čestitamo vsi iskreni in pravi gasilci, prijateljem gasilstva pa klidemo: Na svidenje pri otvoritvi Gasilskega doma v šmartnem ob Dreti 8. avgusta!

Uboj po dolgem pijančevanju

Ptuj, 16. marca. V Spodnjem Velovleku nad Ptujem se je 28-letni posestnikov sin Josip Rojs že v soboto zvečer z nekaj let starejšima prijateljima Horvatom in Bežjakom v neki gostilni vsedel k piščici in pomenku. Pili so vso noč, potem pa ostali v gostilni še v nočlejo in ponedeljek. V ponedeljek ponoči je bilo dobro volje konec. Sporekli so se zaradi neke ženske in Horvat in Bežjak sta z vilami in nožem navaila na nesrečnega fanta. Ko so doklicali pomoč, je mladi Rojs že izkravrel. Horvat je orožnikom sam priznal, da ga je dvakrat zabodel z vilami, danes pa se je orožnikom javil tudi Bežjak ter izpovedal, da je Rojsa zabodel z nožem. V Rogoznici so truplo ubitega Rojsa obducirali, potem pa je bil odrejen grobeb.

Dvakratni vlom

Guštanj, 15. marca. Dvakrat zaporedoma je bilo vlušano pri gostinčarju »Pri Petru« v Guštanju in sicer 21. februarja in 7. t. m. Vlomilec je izrezal šipo na oknu, segei skozi nastalo odprtino, odrinil ključko in se pripeljal v gostinjske prostore v pritličju, kjer je prebrskal vse predale, stikajoč za denarjem. Ker je vse stikanje bilo brezuspešno, je vzel s seboj cigarete, 4 zelenke žganja, 1 steklenico likerja in gospodarjeve čevlje, s katerimi je drugič napravil nočni obisk. Agilni orožniki so prav kmalu izsledili vlomilca.

Dolgo je tajil, naposed pa je moral pod dokazanimi dejstvi priznati. Priprave za rezanje šipe je imel s seboj v obliki lesenega pipca. S tem je na popolnoma enak način izrezal šipe in vlomil pri Mežici. Pri nekem kmetu v Podgorju je odnesel 16 kg slanine in šunko. Ukradene stvari je prodal. Vlomilec se je šele pred kratkim vrnil iz zapore v Mariboru. Oddan je bil v preiskovalni zapor okrajnega sodišča v Prevalju, kjer pa je z železjem od postelje preluknjal zid in jo mahnil na prosto.

Čudežni dogodki v svetovnem romarskem mestu Lurd posneti v prvem zvočnem filmu:

LURD V ŽARU SVOJIH ČUDEŽEV

od četrtka, 18. t. m. dalje na programu kina Uniona. — Življenje male pastirice svete Bernardke. — Čudežno ozdravljenje neštetihih bolnikov pred lurdsko votlino.

Svečana predstava pod pokroviteljstvom g. knezoškofa dr. Gregorja Rožmana v sredo, dne 17. t. m., ob 20. uri.

Vstopnice v predprodaji za to predstavo pri blagajni kina Uniona od danes naprej.

Domače vesti

Prvi slovenski pravoslavni svečnik. Te dni je bil dopolnjen na beograjski pravoslavni bogoslovni fakulteti naš rojak g. Gorazd Dekleva. To je do danes prvi Slovence tako izobrazbo. Odličnemu prijatelju in sodelavcu čestitamo!

Napredovanja železniškega osebja. V VIII. položajno skupino so napredovali: oficijala Vrbovec Josip in Zupan Oton, strojepisne Kneisel Marija, Pogačnik Julijana, Suler Antonija in Poznič Pavla; strojevodje Simončič Karel, Strajhar Ernest, Balog Šandor, Burger Emilijan in Hajnibar Alojzij; nadzornik proge Obersnel Fedor in nadz. brzojava Heršič Janez. V IX. položajno skupino: pom. oficijal Stropnik Marija; pom. prometnika Koštila Evgen in Zupančič Josip; pomožni strojevodje Sever Matjež, Dolenc Karel, Mrak Jožef, Arhine Karol, Hvala Josip, Bertoncelj Franjo, Kermelj Alojzij, Pelko Franc, Snoj Anton, Pavlin Gregor, Oredkar Maksimilijan, Legvart Anton, Prešar Alojzij, Zalokar Ciril, Kubar Kancijan, Jerše Frančišek, Freitag Ivan, Benedičič Matej.

Težak položaj občinskih zdravnikov v Dalmaciji. V Splitu je bila glavna skupščina zdravniške zbornice za primorsko banovino. Mnogo se je razpravljalo o položaju občinskih zdravnikov v Dalmaciji. Ugovorilo se je, da dolgujejo dalmatinske občine svojim zdravnikom na plačah še okrog poldrugega milijona. Občinski zdravniki po večini sploh nimajo z občinami službenih pogodb, a one pogodb, ki so bile sklenjene, so iluzorne, ker revne občine ne morejo izpolnjevati svojih obveznosti. Odboru zdravniške zbornice je bilo naloženo, naj posreduje na merodajnih mestih, da bodo občinski zdravniki čimprej dobili izplačane svoje prejeme.

Smuška sezona v Savinjskih Alpah se prične vsako leto o veliki noči. Letos bo Kocbekov dom na Korošci 18. t. m. dalje pripravljen za sprejem gostov. Prostrane poljane pod Ojstrico so zdaj pokrite z debelo snežno odejo, ki zagotavlja najmanj tja do binkošti odlično smuko. O velikonočnih praznikih smučarji radi posejajo tudi Okrešelj. Tam je sedaj najmanj 120 cm snega. Smučišča so idealna. Frischaufov dom bo oskrbovan od 26. t. m. do 5. aprila. Dohod iz Logarske doline na Okrešelj je lahek tudi pozimi. Z Logarsko dolino bo o velikonočnih praznikih in do bele nedelje vzdrževal zvezo celjski avtobus.

Neurje na morju. V nedeljo ponoči je na morju besnelo strašno neurje. Pri Senju je zašel parnik »Zagreba« med orjaške valove, ki so se dvigali preko broda ter s palube odnesli vse, kar ni bilo močno pritrjeno. Stari poveljnik te ladje Miličević pravi, da v svojem življenju še ne pominj tako strašne jugovine. Parnik »Zagreba« je vendarle še pravočasno prispel v Šibenik. Velike zamude pa je imel zaradi neurja parnik »Hrvatska«, ki vozi na turistični progi Sušak-Kotor. Tudi poveljnik tega parnika, ki se je moral med neurjem zateči v neko mrtvo luko, pripoveduje, da ne pominj tako močnega neurja.

Izum slepega invalida. Zagrebške »Novosti« poročajo, da se slepi invalid Ljudevit Lovričević, ki je v oskrbi nekega dobrodelnega društva, in nabirajo zanj milodare v Zagrebu pred cerkvijo Kamnitih vrat, že dolga leta ukvarja z važnim izumom in da je zdaj že pred ciljem svojih naporov. Lovričević je služil kot mornar pri avstrijski vojni mornarici in je med vojno izgubil vid. Skonstruiral je poseben tip podmornice, ki prekaša dosedanje tipe po brzini in po uporabljivosti. Lovričević je doma s Korčule, v Dubrovniku je dovršil nekaj razredov gimnazije, potem pa je studiral srednjo tehniško šolo v Šviciji. Star je blizu 50 let.

Uboj zaradi ljubosumnosti. V Pančevcu je neki mladenič ubil upokojenega inspektorja ministristva socialne politike in bivšega direktorja prehranjevalne akcije za Črno goro, Petra Novakovića. Ubijalec je orožnik izvopeval, da se je nad Novakovičem maščeval, ker je zapeljal njegovo izvoljenko.

Velikonočne razglednice ima v zalogi Družba sv. Cirila in Metoda. Komad stane 1 Din. Čisti dobiček od prodaje CM razglednice se porabi za narodnoobrambene namene. Kupujte in uporabljajte CM razglednice, ker je dolžnost vsakega posameznika, da podpira obrambno delo, ki ga vrši CM družba.

Iz Ljubljane

Nastop Milana Brezgerja v draml. Pred zaključenim krogom izbranega občinstva med katerim je bilo zastopano predvsem vodstvo Narodnega gledališča in zastopniki kritike, se je večeraj popoldne vršila v draml. Milana Brezgerja, ki ga imajo stalni gostje našega gledališča v dobrem spominu že iz raznih manjših igralskih kreacij. Brezger izhaja iz šole Milana Skrbniškega, čigar pedagoškim rokam se zaupa skoraj ves naš doraščajoči igralski rod, in v njegovi režiji je Brezger v vlogi Osvolda naštedil za to priliko nekaj najznačilnejših odlomkov iz Ibsenovih »Strahov«. Njegov nastop je na prav prepričevalen način potrdil prve nagle vtise, ki smo jih dobili po njegovem dosedanem delu v draml: da je namreč igravec resne ambicije in redkih darov, ki se utegne razviti v dragocenega sodelavca našega dramskega gibanja. Narava mu je dala na pot mnogo vsega, česar je treba odrskemu oblikovalcu: toplo zveneč, simpatičen organ, ki so mu odprte vse nianse od najbolj tesnobno pridržane tišine pa do najbolj sproščenega izraza, razumen smisel za logiko in besedi in hladno obvladovanje silnerega vzgiba telesa, obraza in rok. Gostje so mlademu igralcu, ki sta mu z lepo improvizirano igro stali ob strani Gabrijelečeva in Slavčeva, iskreno čestitali in mu izrazili najlepših želja na življenjsko pot. Milan Brezger bo v kratkem gostoval v vlogi Wurma v »Kabale und Liebe«, ki jo ima drama v načrtu v režiji Cirila Debeveca. L. M.

Naročniki „Jutra“ so zavarovani za 10.000 Din

Na razstavo krasnih slik bolgarskega slikarja Pavla Francališkega opozarjamo našo občinstvo. So to čudovito lepji akvareli iz Pirinskega pogorja v Bolgariji. Res, prvi užitek je gledati te divne gorske pokrajine. Priporočamo našemu občinstvu, naj ne zamudi si ogledati to zares zanimivo razstavo. Tudi našim šolam bi toplo priporočali ta obisk. Dijaki v večjih skupinah plačajo samo 1 Din vstopnice. Slike so naprodaj. Da slike izredno uvažajo, je najbolj prepričevalen dokaz to, da je bilo že prav lepo številno akvarelov kupljenih.

JNAD Jadran. Seja plenarnega odbora bo drevi ob 20. v posvetovalni. Pozivamo vse nove in one prejšnje odbornike, ki še niso predali svojih poslov, da se seje sigurno udeležijo.

V. smestvene predavanje Priradovskega društva bo v četrtak 18. t. m. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi ob 18. uri. Predaval bo g. prof. E. Schmid iz Münchena o temi »Kemični ustroj nativne celuloze in drugih polimernih ogljikovih hidratov«. Dostop vsakomur brezplačno.

Zanimanje za igro »Zakoni stakajoc« je še vedno tako veliko, da je bila uprava Sentiakobotskega gledališča prisiljena napovedati še dve predstavi. Na praznik sv. Jožefa je popoldanska predstava namenjena zlasti okolišanom. V soboto zvečer gostuje Sentiakobotani s to uspešno burko v Tržiču. V nedeljo 21. t. m. pa je nepreklicno zadnja uprizoritev ob 20.15.

ARTIN DRAGÉES SREDSTEV ZA IZTREBLJENJE JE MNOGO Resnično, lahko, normalno izpraznenje omogočajo ARTIN — DRAŽEJE DR. WANDERA Dobivajo se v vseh lekarnah v škaticah po 12 dražež Din 8.— in v vrečkah po 2 dražeži Din 1.50. Ogl. reg. pod št. Br. 7734/34.

Splitsko pevske društvo Zvonimir koncertira prihodnjo sredo v Ljubljani v veliki filharmonični dvorani in izvaja oratorij »Trpljenje našega Izveličarja«, ki ga je zložil Boris Papanopolu Na duhovni koncert bratskega spletskega pevskega zbora prav posebno opozarjamo. Vstopnice od petka dalje v knjižarni Glasbene Matice.

Sporod današnje produkcije šole Glasbene Matice je naslednji: Prof. L. M. Škerjanc predava: »Vážnost ansamblskih vaj«, mladinski zbor šole Glasbene Matice pod vodstvom prof. Viktorja Sonca zapoje 8 pesmic e spremljevanjem klavirja, ki so jih napisali Adamič, Mirk, Premrl, Sivic, Osterc in Sattner, pri klavirju je gdč Mahkota. V II. delu izvaja godalni orkester šole Glasbene Matice Jerajevu suito za godala »Vasa«, ki doba ima svojo glasbo. 8 dob imamo in prof. Jeraj, ki je sestavi to suito, izvaja tu dela skladateljev Lully, Bach, Mozart, Schumann, Bizet, Dvořak, Debussy, Milhaud in Angèle Tobias, Scholl in Muray. Produkcija je izredno zanimiva. Jutri nastopijo konservatoristi in izvajajo zrelejša dela. Začetek je točno ob 18.15, v veliki filharmonični dvorani.

Reklamna prodaja odprtih Uranovih kolonjskih vod za Veliko noč. FRANJO MAVEC, fototrgovina, galanterija in toaletne potrebščine. Nasproti hotela Union.

Beda v Ljubljani prosji pomoči. Čla nek, ki smo ga pod tem naslovom priobčili pred dnevi, in v katerem smo poročali o primeru težko bolnega sinčka brezposelnega pekoveškega pomočnika, ki so mu na mestnem socialnem uradu za lanske božične praznike najprej objubili in pomerili oblake, potem pa so mu jo odkrili, in v katerem smo objavili tudi pismo matere sedmih otrok, katerih rednik je brez dela, je naletel med našimi čitatelji na topel odmev. Neznana gospa z Jesenje je bednemu fantku poslala preko naše uprave 100 Din za čevlje, nekaj pekovski mojster, ki prav tako ne želi biti imenovan in ki nam piše, da iz življenjskih izkušenj ve, kaj se pravi, biti brez dela in na cesti, pa 300 Din za obleko. Razen tega je neka gospa iz Ljubljane obiskala siromačka v bolnišnici, da mu vzame mero in mu pomaga še do ene oblike. Pripominjamo, da je medtem od njegove matje, da je morala prav tako v bolnišnico in je oče sam ostal doma z dvema otročkoma v največjem pomanjkanju in skrbih. — Razen teh naštetih darov za bolnega siromačka je naši upravi nakazal nenamovan še 40 Din g. A. S. pa v počastitev monsignorja Toma Zupana 50 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala, ostalim pa: Posnemajte dobre vzgled, pomagajte! V zvezi z zbirko prosimo go. Alojzijo Kraljevo, da se zglaš v našem uredništvu.

POZOR!

Prijatelji, kam pa kam? — Vsi v kavarno Central! Ker danes je prispela nova danska kapela ter bo svirala in pela, da srce in duša bosta vesela. Na čast vsem Jožicam in Jožetom odprto v četrtki in petek celo noč!

Zaključek krojnega tečaja v Ljubljani. Sedemtedenski krojni tečaj za silvilje, ki ga je priredila banska uprava v Ljubljani, se je zaključil 12. t. m. s prav dobrim uspehom. Udeleženci in udeležencev je bilo skupno 68. Tečaj je izredno vodil strokovni učitelj g. Knaflj Alojzij.

Jožeti in Jožice! Ljubljanski Zvon priredi jutri zvečer od osmih naprej pri Mikličju zabavni večer, ki bo združen z go-dovanjem. Ples, godba in petje, priznano dobro vino, jestvine in druge dobrote bodo skrbele za najboljše razpoloženje.

Jožeti in Jožice, ne bodite v zadregi pri izbiri daril in dobrot za gospodinje, vse najdete v delikatesni trgovini V. A. Janež na Aleksandrovi cesti blizu opere, telefon št. 3455. Za godovanje so posebno primerna razna, najboljša vina, od kapijic iz naših najznamenitejših vinogradnih krajev do najboljše vinske in druge pižaje iz tu-jine. Jožeti in Jožice in vsi, ki jih imate radi, pridite, izbera je obilna!

Iz Celja

Na vokalnem koncertu v Marijini cerkvi, ki ga bo v soboto 20. t. m. izvajal Akademski pevski zbor ljubljanske univerze, bomo lahko prisluhnili klasičnim ustvaritvam Jakoba Gallusa, skladatelja svetovnega slovesa, in pet duhovnih pesmi, ki jih je po napevih iz Trubarjevih pesmarice iz l. 1584. stilno priredil g. prof. Matija Tomc. Prodaja vstopnic in sporedov je v knjižarni K. Gorizarjeva vdove.

Kino Union. Danes ob 15., 16.30, 19. in 20.30 vefilim »Lurd v sijaju svojih čudežev«.

V oči ga je srbodil. Lani v noči na 8. novembra okrog ene ure sta se 25-letni poljski delavec Jože Pusan od Sv. Ruperta pri Laškem in Ivan Mlakar na poti domov sprla. Pri kozolcu posestnika Franca Selška pri Sv. Rupertu je Mlakar z roko dvakrat sunil Pusarja. To je Pusarja tako razjezilo, da je odprl nož in sunil Mlakarja v levo oko. Na kliniki v Ljubljani so morali pozneje Mlakarju odstraniti oko. Pusar se je zagovarjal zaradi težke poškodbe večeraj pred trilateralnim senatom okrožnega sodišča v Celju. Obsojen je bil na 1 leto zaporisa in plačilo 500 Din povprečnine.

Lobanjo mu je prekal. Pred tročlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal večeraj 23-letni posestnikov sin Mihael Lesnik iz Gubnega pri Pištanju, ker je lani v noči na 9. avgusta v Krivici pri Pištanju v nekem fantovskem prepiru udaril Edvarda Vogo z ročico s tako silo po glavi, da mu je zdrobil lobanjo, zaradi česar bo ostal Voga trajno nesposoben za delo in je postal tudi božjasten. Lesnik je bil obsojen na 1 leto in 3 mesece strogega zaporisa in plačilo 500 Din povprečnine. Vogi pa mora plačati 300 Din odškodnine za dve vožnji v bolnišnico in spremljevalca. 5.000 Din odškodnine za bolečine, 200 Din za očali, ki jih mora sedaj nositi Voga, ker se mu je zaradi poškodbe poslabšal tudi vid, in stroške bolniške oskrbe.

Toča in sneg. Močni nedeljski nalivi so povzročili, da je Savinja s pritočki v noči na ponedeljek močno narasla. Nevarnost poplave pa je v zadnjem hipu preprečilo dejstvo, da se je ponoči zjasnilo. V ponedeljek zvečer je nastala huda nevihta z bliskom in gromom. Najprej se je vsula toča, nato pa je začelo snežiti. Sneg je pobehli okoliške hribe. Večeraj se je spet zjasnilo.

Iz Maribora

Maribor za popolno slovensko univerzo. Pod tem geslom bo drevi ob 20. v dvorani Ljudske univerze zborovanje, ki ima namen manifestirati volje vsega Maribora, da se briga za slovensko kulturo in da hoče popolno slovensko univerzo. Zborovanje priredi Društvo jugoslovenskih akademikov. Na zborovanju bo naglašeno, da je naša univerza v Ljubljani izmed vseh treh jugoslovenskih univerz najslabše dotirana.

35 let odsrkega delovanja proslavi v nedeljo zvečer nestor mariborskih igralcev g. Pavel Rasberger ob krstni predstavi svoje druge operete »Rdeči nageljnik«.

Mladi Zvonovci v Malem Beogradu. Jutri, v četrtki zvečer, nastopijo v Rusah, našem Malem Beogradu, na literarnem večeru v Sokolskem domu mladi Zvonovci Tone Selškar, Joža Seligo, Jože Kerentič, Ivo Brnčič in Ivan Potrč.

Šahovske novice. V XI. koju šahovskega kvalifikacijskega turnirja, ki se je vršilo v ponedeljek v Centralu, je Slojček premagal Križajev, Kobjler Reinsbergerja, Koser Jaua, Stare Selčica, Senica Lichtenwallnerjevo, in Krajnc Radolita. Parija Sever: Certalič se je kontala remis, Stanje po XI. kolu je naslednje: Stojsček 10, Krajnc 9 in pol, Koser in Sezer 8 in pol, Kobjler 7 in pol, Jaut 6 in pol, Reinsberger in Certalič 6, Senica 4 in pol, Starc 4, Radoliti 2, Križajeva pol, Lichtenwallnerjeva brez točke. Naslednje kolo bo drevi.

Simultanka V. Pirca. V soboto 20. t. m. priredi šahovski klub pri Gambriju simultanko našega velemostra V. Pirca proti najboljšim mariborskim šahistom.

Vinarje in sadjarstvo in vinogradništvo bo v sredo 17. marca ob 10. v vinariki in sadjariki šoli. Predavanje je brezplačno.

Studenca in zelen pasc. V smislu sklepov komisije zastopnikov banke uprave mestnega gradbenega urada in studentske občine, ki je obravnavala studentske želje glede zaščitenega oz. zelenega pasa, se bodo smele odelje graditi hiše na jugu in vzhodu do občinske meje, proti zapadu nad železniško progo do občinske meje, v studentskem gozdu pa samo toliko, kolikor so hiše že v gradnji. Tudi se gozd ne bo smel podirati. Nadalje se je dosegle znatne olajšave glede gradnje tovarniških objektov.

Drava izroča svoje živje. Pri Obrežu je naplavila Drava truplo 46 letne gostilničarjeve žene Rozalije Grgičeve iz Vraždinca, ki je pred dnevi v samomorilnem namenu skočila med Mariborom in Ptujem v Dravo.

Sneg je zapadel v noči na torek. Bil je moker in je v Mariboru sprotil kopnel, dočim je kozjaške in poborške vrhove precej izdatno pobelil.

Pjat svona. V Brezju pri Račah je ogenj upepelil domačijo posestnika Ivana Predikaka, ki trpi radi požara 15.000 dinarjev škode.

Iz Kamnika

Čudno postopanje cestnega odbora. Vsako pomlad se vršijo pri sreskih cestnih odborih dražbe za dobavo in dovoz gramozja za posipanje banovinskih cest. Do leta 1934, so se te dražbe vršile v Cererjevi restavraciji. Tega leta pa je g. Nande Novak kot predsednik občine Nevelj poslal cestnemu odboru dopis, v katerem je protestiral proti temu, da se vršijo dražbe v gostilniških lokalih. Tudi »Slovenec« se je o tem takrat na široko razpisal češ da se ljudje tam opijejo in potem ne vedo kaj delajo. Na to pritožbo je bivši cestni odbor vršil dražbe v dvorani Gasilnega doma. Čudno se nam zdi, da danes ne velja protest g. Novaka, ki je član starejšinstva cestnega odbora in njegov blaginjak. Letos se je namreč dražba gramozja vršila v zelo tesnih prostorih kavarne v Kamniškem domu. Ali je to poslednost?

Iz Ljutomeri

Občni zbor ljutomerskih lovcov. V nedeljo se je vršil občni zbor Lovskega društva v Ljutomeru. Marljivi, dolgoletni predsednik g. dr. Marko Stanjko iz Ljutomeri je s poročilo pozdravil predsednika dr. Krejčiča in pozdravil zastopnika Zveze g. prof. Šaupe iz Maribora. Nato je poročal o društvenem delu v preteklem letu, o lovskem zakonu, ki je stopil že v veljavo, o zavarovanju proti nezagodam, o zaščiti zajca, o lovskih čuvajih, o vzgoji divjadi ter o sedelovanju društva pri spremembah pravil. Spomnil se je tudi umrlih članov gg. Zemljica in Kodra in počastil njih spomin. Nj. Vel. kralju Petru so navzoči zaklicali lovski: Zdravo! Poročilo predsednika je bilo z odobravanjem sprejeto. Tajniško poročilo je podal g. Ciril Rajh. Sprejetih je bilo 160 dopisov. Iz blaginjskega poročila g. Franca Seršena je razvidno, da je v blagajni 16.400 Din. Sledilo še je poročilo go-spodarja, naka je bila obzora za njegovo

Idealni dobavni voz do 750 kg nosilnosti. Opremljen s polnoinhalnimi osmi, centralnim cevnikom okvirjem in polzastimi vzmetmi.

Na težkih poskusnih voznjah v Jugoslaviji se je kar najbolje obnesel. Posebno varčen in zanesljiv voz za vsak obrat.

Cena samo din 29.760.

Pridite in oglejte si! 2 dneva, 18. in 19. marca v Ljubljani pri Ivan Jax in sin (hotel Europa).

delo sprejeta razrešnica. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni trije prej izrečani odborniki. Za delegate so bili izvoljeni: dr. Farčnik za Ljubljano, dr. Stanjko in Samec za Beograd. Nato se bili soglasno sprejeti nekateri predlogi za spremembo pravil, o katerih je poročal dr. Porekar. Delegat prof. Šaup je podal nekaj pojasnil k Putnikovu tujskemu lovskemu prometu, o lovskih čuvajih, o podzakupnikih in izkoriščanju lovišč, o lovskih tečajih, o pokončenju vran. Cestral je društvo k lepemu društvenemu delu, naka je predsednik občni zbor zaključil.

KINO MATICA Danes poslednji! Grandiozno filmsko delo BEETHOVNOVA VELIKA LJUBEZEN njegovo delo in njegova bolest Harry Baur Danes predstave samo ob 16. in 21.15 uri Predstava ob 19.15 odpade radi koncerta

STOGA Velefilm o največji tragediji habsburške dinastije MAYERLING Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

UNION Ob 20. uri krstna predstava velikega filma LURD V ZARU SVOJIH ČUDEŽEV Danes samo ena predstava ob 20. uri, vse ostale odpadejo.

Iz Hrastnika h-Nova stanovanjska hiša za delavske upokojece se bo gradila letos. Potrebna sta samo še komisijski odzeli in stavbno dovoljenje. Občina si je prisrbelna za to potrebno stavbo brezobzorno poso-ilo. Tudi stavbišče je že kupljeno in sicer po delu Rudniških upokojevcev na Logu. S to gradbo se bo poznalo nekaterim brezposelnim do dela in mnogim potrebnim delavskim družinam, ki zdaj stanujejo po ne-zdravih stanovanjih do primernih stanovanj.

Sokol Zupni zbor društvenih in četnih prosvetarjev. Po sklepu zadnjih okrožnih svetnih konferenc bo v petek 19. t. m. ob 9. v mali dvorani Tabora seja zbor društvenih in četnih prosvetarjev. Dnevni red: otvoritev in pozdrav, poročilo predsednika ZPO, poročila poedinih odsekov ZPO, poročilo in razprava o izvedbi Petrove sokolske petletke, delovni načrt za leto 1937, predlogi okrožij in edinic, slučajnosti. Prosmo brate prosvetarje, da se zborna zanesljivo udeležijo, ker se bodo na njem obravnave važne zadeve za nadaljnjo uspešno in pravilno sokolsko prosvetno delovanje. Predsednik ZPO Sokolsko društvo Jesenje priredi drevi ob 20. v svojem domu predavanje »Kako je zgrajen svet« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Kušter Ivan.

Sokolsko društvo Skofja Loka priredi drevi ob 20. v svojem domu predavanje »Razvoj manjšinskega vprašanja«. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

Lepite na svoja pisma, račune, cenike, blago, lepake i. t. d. le prilipne znamke gospodarske akcije »Svoji k svojim«

KUPUJ DOMAČE BLAGO

Propagirajte nakup domačega blaga, ker s tem pobijate brezposelnost! Vpošte-vajte pri kupovanju blaga, ki je oprem-ljeno s temi prilipnimi znamkami!

GOSPODI! PAZITE! NIKDAR BREZ PERMA-TEX ORIGINALNE AMERISKE ZASITNE GUME S 5 LETNIM JAMSTVOM DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH, DROGERIJAH IN PERFUMERIJAH

Gospodarstvo

Cene surovinam se nadalje dvigajo

Baker se je v dveh letih podražil za 150%, svinec za 228%, cink pa za 180%.

Dvigavanje cen najvažnejših surovinam na svetovnem trgu, ki je bilo že lani precej občutno, je v letošnjem letu zavzelo tak obseg, kakršnega nihče ni pričakoval. Vsak dan javljajo z velikih svetovnih tržišč za surovine nove rekordne tečaje. Pri tem pa je najbolj značilno, da pri naraščajočih cenah povpraševanje prav nič ne popušta. To velja zlasti za one surovine, ki so važne za oboroževalno industrijo, predvsem za kovine. Gotovo ima tu svoje prste vmes tudi spekulacija, vendar je na drugi strani odločilno tudi dejstvo, da so se razpoložljive zaloge v najvažnejših surovinah znatno skrčile. V naslednjem podajamo kratak pregled gibanja cen najvažnejših surovinam v zadnjih dveh letih (v oklepajih označba tržišča, za katero velja primerjava cen):

15. 3. 35	15. 3. 36	15. 3. 37	
šenica (Chicago)	92,75	99,50	136,25
» (Rotterdam)	3,07	5,12	8,50
koruza (Chicago)	79,12	60,25	106,25
sladkor (London)	4,50	4,75	6,50
kava, Rio (London)	5,00	4,71	7,35
bombaž (Newyork)	11,30	11,38	14,85
volna česana (Anvers)	23,12	29,12	35,12
konoplja-manila (Lon)	12,50	20,25	31,00
kavčuk (London)	5,62	7,44	11,60
baker, elektrol. (Lon)	31,25	40,50	80,00
svinec (London)	10,56	16,62	34,50
cink (London)	11,81	15,81	35,50
kositer (London)	216.—	216.—	311.—

Šenica je letos na čičeškem tržišču za 37% dražja nego lani, v Rotterdamu pa se je nasproti lanski ceni podražila za 65%, za 125% pa nasproti celi za 65%, za 125% pa nasproti

cen, ki je veljala pred dvema letoma na tem tržišču. Koruza se je nasproti lanski ceni v Chicagu podražila za 79%, sladkor je letos za 40% dražji nego je bil lani ob tem času, kava pa se je podražila za 56%.

Ob tekstilnih surovinam se je bombaž na newyorškem trgu v teku enega leta podražil za preko 30%. Česana volna se je nasproti lanski ceni podražila za 21%, v zadnjih dveh letih pa za 52%. Od tekstilnih surovin se je najbolj podražila konoplja. Tako notira sedaj prekomorska konoplja »Manila« v Londonu 53% višje nego pred enim letom in 155% višje nego pred dvema letoma.

Kakor rečeno, so se najbolj podražile kovine, kar je v zvezi s širokopoteznim oboroževalnim programom velikih sil. Elektrolitični baker, ki je pred dvema letoma v Londonu notiral nekaj nad 31 funtov za tono, stane sedaj že 80 funtov in se je torej podražil za 150%. Samo v zadnjih šestih tednih znaša podražitev ni manj nego 30%. Cena svineca se je v dveh letih dvignila od 10,56 na 34,50 funtov, tako da znaša podražitev v dveh letih ni manj nego 228%; samo v zadnjih šestih tednih se je cena dvignila za 28%. Podobno se je razvila tudi cena cinka, ki je narasla v dveh letih od 11,80 na 35,50, torej za 184%; samo v zadnjih šestih tednih pa se je cena dvignila za 50%. Cena kositra, ki je bila do začetka letošnjega leta le malo višja kakor zadnji dve leti, se je letos naglo povzpela, tako da je narasla v primeri s ceno pred dvema letoma za 44%.

Inozemski kapital in naše rudno bogastvo

To ogromno povzročanje cen bo prineslo tudi velikim rudarskim družbam, ki delujejo v Jugoslaviji, ogromno povečanje dobičkov. Zato bo to dobički šli se bo korist inozemcem. Računati je, da se bo čisti dobiček francoske družbe borskih rudnikov, ki je že lani znašal 27 milijonov frankov (pri glavnicah 15 milijonov frankov), najmanj podvojil. Še večje dobičke pa pričakujejo na londonski borzi pri rudarski družbi Trepsa Mines Ltd., ki eksploataira svinečno-cinkovno rudo v Trepsi. Čisti dobiček te družbe se je že lani 1935-36 povečal od 300.000 na 400.000 funtov (kar znaša skoro 100 milijonov Din). V pričakovani ponovnega se znatnejšega povečanja dobička se je tečaj delnic te družbe na londonski borzi v zadnjih mesecih več nego podvojil. Delnice so dosegle tečaj 45 šilingov nasproti 33 šilingom ob koncu januarja in 20 šilingom v začetku lanskega novembra. Ker znaša nominalna vrednost teh delnic le 5 šilingov, je sedaj tečaj dosegel 900% nominala. Podvojitev tečaja v zadnjih mesecih pomeni, da pričakujejo kupci delnic, da se bo v enakem razmerju povečal tudi čisti dobiček. Prav tako so se v zadnjih mesecih znatno dvignili tečaji delnic Kopaonik Mines in Zlatovalne Mine.

Spričo stalno rastočih cen kovinam se je v poslednjem času še znatno povečalo zanimanje inozemskega, zlasti pa angleškega kapitala za naša neizkoriščena ležišča rud. V zadnjih mesecih so posetili našo državo številni rudarski inženjerji in strokovnjaki, ki so preučili razne terene na račun velikih inozemskih finančnih skupin. Iz Beograda poročajo, da so

razne angleške finančne skupine pokupile številne rudarske objekte, predvsem rudarske pravice v onih terenih kjer se ruda še ne koplje. Po informacijah beograjskega »Jugoslovenskega kurirja« je prešlo v kratkem času 15 rudarskih pravic za eksploatacijo raznih rud v roke angleškega kapitala. Najbolj se zanima za naša ležišča rud »Pacific Trust«, ki je kupil že več objektov in se najbolj zanima za svinečno, cinkovno, antimonovno in zlato rudo. V raznih rudnikih pripravljajo tudi nove investicije, da bi se povečala produktivna kapaciteta. Tako bo Francoska družba borskih rudnikov zgradila v Boru novo moderno pralnico za bakreno rudo, ki bo stala 90 milijonov Din. Medtem ko ima dosedanja pralnica le kapaciteto 40 vagonov rude dnevno, bo nova pralnica urejena za kapaciteto 300 vagonov dnevno. Uprava rudnika namerava znatno povečati produkcijo, ker je proučitev rudarskega terena pokazala, da je močna maksimalna eksploatacija skozi 100 let. Dnevno se čuje tudi o novih projektih za eksploatacijo zlate rude. Tako je že pred leti neka angleška skupina kupila pri kraju Zlota blizu Bora terene zlatonosnega kremenca, ki jih bo sedaj prevzela Francoska družba borskih rudnikov zaradi eksploatacije. V Bosni že deluje v bližini Foynice angleška družba Trošnik Mines, ki pridobiva iz tamosnjega pirita zlato. Sedaj so strokovnjaki našli nadaljnja ležišča zlatonosnega pirita prav tako v bližini Foynice ob cesti Sarajevo-Travniki in bo v kratkem osnovana nova družba, ki bo v kratkem pričela z eksploatacijo ležišča.

Ustanovitev Združenja trgovcev v Škofji Loki

Večera, je se vršila v telovadnici narodne šole v Škofji Loki ustanovna skupščina Združenja trgovcev za srez Škofjeloške. Trgovci na področju tega sreza so doslej pripadali pod Združenje trgovcev v Kranju. Cim je pa Škofja Loka postala sedež sreskega načelstva, so trgovci na tem področju napravili potrebne korake za ustanovitev posebnega združenja trgovcev za pripadnike tega področja. Zbornica za TOI je imenovala poseben ustanovni odbor, ki je izvršil vse po zakonu predpisane priprave in danes je bila ustanovna skupščina. Skupščine se je udeležilo nad 150 trgovcev, ki so bili soglasni za to, da se ustanovi posebno združenje.

Predsednik ustanovnega odbora g. Zebre je pozdravil zastopnika sreskega načelstva g. Primožiča, župana g. Ziharla, tajnika Zbornice za TOI dr. Plesa, zastopnika Zveze trgovskih združenj g. Škrbec in zastopnika Združenja trgovcev iz Kranja g. Berjaka. Nato je poročal o vseh akcijah, ki jih je izvedel pripravljavni odbor. Ustanovitev združenja je v imenu Zbornice za TOI pozdravil tajnik g. dr. Pless, ki je ob enem tolmačil čestitke zadržanega predsednika zbornice g. Ivana Jelčina. Poudaril je pomen in delokrog novega združenja in podčrtal zlasti potrebo po solidarnosti, po vzajemni pomoči in po negotovanju spoštovanja stanovske časti, ki spada med prvenstvene naloge združenja. Za njim sta zborovalce pozdravila g. Berjak v imenu kranjskega združenja trgovcev in g. Škrbec v imenu vseh združenj dravske banovine.

Tajnik g. Zmago Kožman je prečital pravila, ki so bila po kratkih pojavnih soglasno sprejeta. Ob koncu je g. Škrbec podal nazorno sliko o težkem gospodarskem položaju dravske banovine in s stvarnimi argumenti pobijal trditve onih ki hočejo vsiljevati prepričanje, da se je gospodarski položaj Slovenije že popoblašal. Predsednik Zebre se je zahvalil vsem navzočim za udeležbo in predstavnikom za njih čestitke ter zaključil zbor, ki je potekel v najlepši harmoniji.

Gospodarske vesti

Pred trgovinskimi pogajanjimi z Italijo in Švicco. Že večer smo poročali o možnosti razširjenja trgovinskih odnošajev med našo državo in Italijo. Inozemski listi napovedujejo sklenitev gospodarskega sporazuma. Seveda bodo zaradi dolocitve vseh podrobnosti potrebna trgovinska pogajanja, ki so bila za marec predvidena že v jeseni, ko smo sklepali 6 mesečni trgovinski provizorij. Iz Beograda poročajo, da se na merodajnih mestih vršijo nujne priprave za nova pogajanja, na katerih naj se sklene definitivna trgovinska pogodba. Zato vlada za ta pogajanja

sprejema do 18. t. m. pogodbe za dobavo 400 m konoplenih ognjehranilnih covi, prometni oddelek pa do 24. t. m. za dobavo 3.000 kg pišanih cunji. Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 16. t. m. ponudbe za dobavo kap, usnja za kape, 100 belih srajo, belega sukanca, belih in črnih trakov, vrvice ter jeklene žice in spojke. Dne 30. t. m. bo pri upravi VI. oddelka vojnotelnežnega zavoda v Kamniku licitacija za dobavo 80.000 kg parafina. Dne 18. t. m. pri komandi 89. pešadijskega polka v Celju licitacija za dobavo alkoholnega kvasa. 19. t. m. pa v intendantu štaba dunavske divizijske oblasti v Beogradu licitacija za dobavo mesnih konzerv.

Borze

16. marca Na ljubljanski borzi se je med oficieimi tečaji deviza Pariz zadnje dni zopet odprepla. V privatnem kliringu stanejo avstrijski šilingi 7,96, za angleške funte pa je povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 7,8650 (v Beogradu po 7,85), angleški funti po 238 in grški boni po 31,50. Nemški klirinski tečaj so znova nekoliko popustili in stanejo v Ljubljani 12,08, v Beogradu 11,9796 in v Zagrebu 12,04 oziroma za konec marca 12,0250, za konec aprila 12,10 in za konec maja 12,0750.

Na zagrebškem efektinem tržišču je tendenca v vojni škodi nadalje čvrsta in se je danes znova precej odprepla. Vojna škoda, ki je bila zaključena že po 415 (v Beogradu po 414—418,50). Tudi ostali papirji notirajo nekoliko višje. Do prometa je prišlo le v 4% severnih agrarnih obveznicah po 52,50 (v Beogradu po 51,50) in v delnicah PAB po 215 in 212.

Devize Ljubljana, Amsterdam 2391,91—2406,50 Berlin 1758,03—1771,91, Bruselj 737,20—742,26, Curih 996,45—1003,52, London 213,46—215,52, Newyork 4342,25—4378,57, Pariz 200,84—202,28, Praga 152,54—153,64, Trst 229,44—232,53.

Curih, Beograd 10, Pariz 20,1550, London 21,4475, Newyork 438,875, Bruselj 73,96, Milan 23,10, Amsterdam 239,90, Berlin 176,60, Dunaj 80,60, Stockholm 110,60, Oslo 107,80, Kobenhavn 95,75, Praga 15,31, Varšava 83,20, Atene 3,90, Bukarešta 3,25.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 415—416, 4% agrarne 54—56, 4% severne agrarne 52—52,75, 6% dalm. agrarne 74,50 den., 6% begunške 75,50 den., 7% invest. 88 den., 7% Drž. hip. banka 100—105, 7% Blair 86—87,50, 8% Blair 96—97,50; delnice: PAB 215—218, Trboveljska 250—280, Sečerska Osijek 205—220, Sečerska Veliki Bečkerek 750—850, Dubrovačka 350—400, Oceana 350—500, Jadranska 350 den., Osiječka ljevaonica 185 bl., Gutmanica 40—45, Narodna šumska 40 bl., Danica 40 den., Beograd. Vojna škoda 418,50—420 (414—418,50), za marec — (419), 4% severne agrarne 51,75 den. (51,50), 6% begunške — (76), 6% dalm. agrarne 74,50 den., 7% stabiliz. — (89,25), 7% invest. — (88,50), 7% Drž. hip. banka 100—101 (99,50), 7% Blair 86—87 (86—86,50), 8% Blair 95,50—97 (96), Narodna banka 7270 den.

Blagovna tržišča

Chicago, 16. marca. Začetni tečaji: šenica: za maj 136,375, za julij 121,25; za sept. 118,75; koruza: za sept. 100,50; Winnipeg, 16. marca. Začetni tečaji: šenica: za maj 132,875, za julij 130, za okt. 120.

Novosadska blagovna borza (T. t. m.) Tendence nesprem. Šenica: (78 kg): baška sremska 154 — 156 slavonska 154 — 156 banatska 152 — 156 baška polska 162 — 164. Oves: baški sremski, slav. 107,50 — 110. Ri: baška 137,50 — 140 Koruza: baška in sremska 81 — 83 banatska 79 — 81 sremska sušena pr. — 88 Indija 92 — 94 Meka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 240 — 250 »2« 220 — 230; »5« 200 — 210; »6« 175 — 185, »7« 147,50 157,50, »8« 105 — 110 Otrbi: baški banatski 84 — 88. Fišel: baški beli brez vreče 240 — 245.

Budimpeštanska terminalska borza (16. t. m.) Tendence čvrsta. Koruza: za maj 12,27—12,30, za julij 12,75—12,80.

Liverpool, 15. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za marec 7,84 (prejšnji dan 7,74), za julij 7,84 (7,75), za dec. 7,48 (7,38).

Newyork, 15. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za marec 14,69 (14,38) za julij 13,99 (13,75), za okt. 13,47 (13,23).

Potvorjena živila

Zagreb, 16. marca Tržno nadzorstvo zagrebeške mestne občine je v zadnjem času že nekajkrat naredilo temeljito kontrolo živil, ki se prodajajo na zagrebških trgih. Ta kontrola ima na eni strani namen, da odpravi nelegalne prodajalce najrazličnejših živil, na drugi strani pa da odvrne od izjavitve veliko nevarnost, ki jo povzročajo najrazličnejše potvorbe živil. V kemičnem laboratoriju na Dolcu so preiskali lani 6.361 vzorcev raznih živil in ugotovili so 41 odstotkov najrazličnejših potvorb. Posredniki in prodajalci potvarjajo najbolj mleko, potvarja pa se tudi kruh. Kemični laboratorij je našel v kruhu poleg krompirja tudi pesek in celo cement. Zadnjič so preiskali 47 vzorcev kruha, med njimi pa je bilo samo 6 normalnih. Hudo potvarjajo razni peki tudi takozvano mlečno pecivo. Našli so vzorce, v katerih o mleku sploh ni bilo sledu, v večini vzorcev pa so ugotovili, da je bilo za mlečno pecivo uporabljeno posneto in močno z vodo zmešano mleko.

Zanimive so sleparje z mladim krompirjem. V zagrebški okolici pred junijem sploh ni mladega krompirja, na trgu pa prodajajo krompir pod tem imenom že v marcu. Ta krompir je iz prejšnjega leta. Pravilno bi se moral imenovati konzerviran krompir. Krompir, ki ga spomladaj prodajajo za mladega, sadijo po normalni dobi, proti koncu julija in dosežejo gomolji šele v jeseni velikost mladega krompirja. Potem pokrijejo gomolje z zemljo, da se razvijo ustavi in da gomolji ne zmrznejo. Spomladaj te gomolje odkopljemo in jih prodajo kot mlad krompir. Slepari se tudi z graham. Star grah namakajo in ga potem spomladaj prodajo kot svežega. Tržni urad je zapolnil tudi že smokve ki so bile posute z moko. Težko je verjeti, a je vendar res, da so v klobasah namesto krvi našli — katarsko barva.

Tržiški občinski proračun

Iz Tržiča nam poročajo: Pretekli četrtlet je imel naš občinski odbor proračunsko sejo. V smislu zakona o občinah je podal nekaj pripomb k proračunu občinski odbornik g. Franc Globočnik. Izvajal je, da je proračun nerealen, ker je sestavljen samo v težnji, da bi izgledal izenačen, ne ozira pa se na resnične gospodarske in socialne razmere naše velike industrijske občine. Pri njegovem izvajanju se bo pokazal deficit, katerega kritje bo prihodnje leto občane tem huje prizadelo. Zvišanje občinskih doklad je letos nemogoče, ker bo nova banovinska šolska doklada zlasti tržiško občino hudo prizadela, saj bo morala zaradi nje plačati 75 tisoč dinarjev več, kakor pa je doslej plačevala za vzdrževanje svojih šol. Govornik je opozoril g. župana na njegov govor o priliki lanske proračunske razprave, ko je dejal, da si upa on iz mestnega proračuna sezidati celo novo osnovno šolo. Naj sedaj g. župan pokaže svoje finančne sposobnosti. Ni mu treba graditi nove šole, samo predložiti proračun naj uredi tako, da bo res realen in da bo odgovarjal upravičenim interesom Tržiča in njegovega prebivalstva. S svojim velikim vplivom naj pri odločujočih činiteljih v banovini doseže, da bo onih 75.000 din, ki jih bo banovina več prejela od tržiških davkoplačevalcev, prišlo v korist Tržiča. Gleda naj dalje, da bo prispevala k občinskemu izdatkom tudi velika usmjsarska industrija Runo, ki ne plačuje občinskih doklad.

V nadaljnjih izvajanjih je govornik obravnaval posamezne proračunske postavke in z obžalovanjem ugotovil, da so črtane vse podpore za Sokola in druga kulturna društva ter mnoge postavke za socialne izdatke in pospeševanje tujskega prometa. Iz proračuna je izpuščena tudi anuiteta za posojilo pri Sutoru, kakor tudi izdatki za nakup hiše in za njeno prezidavo.

V svojem odgovoru je župan zavrnil pripombe in dokazoval, da je proračun realen. Nekateri izdatki so črtani ali zmanjšani le zaradi potrebe skrajne štednje in pa zaradi tega, da dobijo občani lep rotovž. Glede šolskih doklad je mnenja, da je prav, da davčno močnejše občine prispejajo več, kakor siromašne občine. Podjetje Runo ne more prispevati ničesar, bolela pa bi vsakogar glava, kdor se bo v to podjetje vpletal. Pri banovini je občinska uprava podzvela vse korake, da dobi čimveč prispevkov za razne občinske potrebe.

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje v prebavi, se lahko odpravijo z davno preskušanim domačim sredstvom za čiščenje, z naravnimi »Franz-Josefovimi« grenčico, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo »Franz-Josefovo« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ugn. reg. št. 1508/936

V nadaljnjem je župan obravnaval posamezne postavke proračuna. Proračun ubožnega zaludca izkazuje 132.240 din izdatkov, pri čemer znaša prispevek občine 123.165 din. Občina bo morala znižati podpore in popolnoma črtati podpore za ljudi, ki niso potrebni. Odbornik Globočnik je menil, da se bo dalo to težko doseči, saj je na spisku podpiranih tudi sestra g. podžupana Pravsta, ki prejema od občine brezplačno stanovanje in hrano. Ta pripomba je izzvala pri večini hudi vihar in župan je kaznoval odbornika Globočnika z ukorom, češ da je g. Pravsta osebno žalil.

V splošnem proračunu znašajo osebni izdatki 172.385 din, materialni pa 757.114 din, vsi izdatki skupaj torej 929.499 din. Med izdatki so najvišji oni za anuitete posojila (326.687 din) in za socialno skrbstvo (127.166 din). Med dohodki znašajo 50% doklade na državne davke 127.945 din, občinske trošarine 197.800 din, občinske take 95.015 din, donos občinskega gospodarstva 149.928 din »razni nepreračunani dohodki« 258.811 din. Med temi dohodki je dario trvdike Glanzmann in Gassner 235.000 din.

Odbornik Globočnik je stvarno kritiziral razne postavke, a seveda brezuspešno. Pri postavki o prejemkih župana in blaginjaka je pokazal piakat iz dobe pred volitvami, na katerem se je zahtevalo, naj dobiva predsednik le po 5.000 din, blaginjanik pa 2.500 din na leto in se je objubiljalo, da se bo to v primeru izvolitve tudi izvršilo. Predsednik pa ga je zavrnil, da je to osebna napad. Globočnik je nastopil tudi proti novemu povzračju trošarine na alkohol, katerega posledica bo le, da se bo alkohol iz sosednjih občin tihotal. Zahteval je tudi, naj se ne poviša trošarina na sveže meso, ker bodo z njo prizadeti ravno najrevnejši sloji. Večina je sprejela predlog, naj se sicer zviša trošarina na mesne izdelke na 100 din, na sveže meso pa naj ostane nespremenjena 60 din za 100 kg.

Kot glavni govornik večine je nastopil g. Anton Böhm. Njegov govor služil, da ga v celoti priobči kranjski »Gorenjec«. Ko mu je hotel g. Globočnik odgovoriti, mu župan ni dal besede, češ da je žalil občinski odbor in ustvaril na seji težko atmosfero.

Zgrajen nalašč za Jugoslavijo!

Nemški enotonski dobavni voz (zaprti in odprti) z 34 HP Fordovim motorjem. REX 4 je idealna združitev moči in ekonomičnosti. Je sila privabljev, nudi priprosto manipulacijo, je elastičen in gibek, k temu ima pa še prislovljivo zanesljivost Forda.

Cena din 38.000.

Pridite in oglejte si! 2 dneva, 18. in 19. marca v Ljubljani pri Ivan Jax in sin (hotel Europa).

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda 17. marca: Dr. Izven. Gostovanje g. Mihajla Markovića, člana zagrebskega Narodnega gledališča.

Cetretk 18. marca: Dež in Vihar. Red Cetretk.

Petek 19. marca: Dr. Izven.

Gostovanje g. Mihajla Markovića, člana zagrebskega Narodnega gledališča. Drevi bo nastopil v glavni vlogi Nušičeve uspele komedije »Drc. g. Markovića, znan širom Jugoslavije kot izvrsten igralec karikaturnih vlog, med katere spada v prvi vrsti občezni Nušičev repertoar. Z Životo Cvijovičem, ki šteje med zadnje velike uspehe tega popularnega igralca, je žel v Zagrebu in provinci posebno velike uspehe.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 17. Ero z onega sveta. Red Sreda. Cetretk 18. marca: Plesni večer ge Zuite Buczynske. Cene ob 30 Din navzdol. Petek 19. marca: Ob 15. uri: Lucia di Lam mermoor. Izven. Gostovanje tenorista g. Josipa Rijavca. Cene ob 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Sv. Antun vseh zaljubljenih patron. Izven. Cene ob 30 Din navzdol.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Petek, 19. ob 15.15 Zakonci stavkajo. Sobota, 20. ob 20. Zakonci stavkajo Gostovanje v Tržiču.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 17.: Zaprti.

Radio

Cetretk 18. marca

Ljubljana 12: Harmonika in citre (plošče). — 12.45: Vreme poročila. — 13: Čas. spored, obvestila. — 13.15: Operna glasba (Radio orkester). — 14: Vreme. borza. — 18: Koncertne suite (Radio orkester). — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19: Čas. vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura; Sportniki in va je na orodju (S. Tončić). — 19.50: Zabavni kotiček. — 20: Koncert Sloveškega vokalnega kvinteta. — 20.45: Alford: Glasbena suita (gledališki orkester — plošče). — 21: Bojan Adamič in njegov jazz — orkester. — 22: Čas. vreme poročila, spored. — 22.15: Zvočji za odih (Radio orkester).

Beograd 18: Klavirske skladbe. — 20: Koncert pevskega kvarteta. — 20.30: Pemi. — 21: Orkestralna glasba. — 21.30: Narodne melodije. — 22.20: Nadaljevanje koncerta. — Zagreb 17.15: Lahka godba orkestra. — 20: Prenoš iz Beograda. — 22.20: Plesna muzika. — Praga 20.05: Adamov ballet »Giselle«. — 21.05: Klavirske skladbe. — 21.30: Vesela sponočerza. — 22.10: Plošče. — Varšava 20.30: Mladinski pevski zbori. — 21: Komorna glasba. — 21.55: Ples. 23: Plošče Dunaj 12: Plošče. — 15.05: Slavnit italijanski pevci (plošče). — 17.15: Balade. — 17.35: Koncert na dveh klavirjih. — 19.35: Orkestralni koncert po želah. — 21.30: Recitacije. — 22.10: Italijanski in angleški madrigali. — 23: Plesna muzika. — Berlin 18: Orkestralna glasba s plošč. — 19.15: Koncert solistov. — 20.10: »Stokrat pomlad in ljubezen«. — 22.30: Prenoš iz Stuttgarta. — München 18: Koncert orkestra. — 19: Komorna glasba. — 20.10: Vojški večer. — 22.45: Prenoš iz Stuttgarta. — Stuttgart 18: Godba na pihala. — 19.30: Zvočne slike. — 20.10: Plošče po želah. — 21.15: »Poziv na ples«. — 22.30: Lahka glasba orkestra in solistov. — 24: Nočni koncert s plošč.

Josipina Jakac rojena Colarič

v tork 16. marca 1937, ob 15. uri v 74. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti, po dolgem in mučnem trpljenju Bogu vdano prestopila prag večnosti.

Pogreb predrage mame se bo vršil v četretk, dne 18. marca ob 16. izpred hiše žalosti.

NOVO MESTO, 16. marca 1937.

ANTON, soprog; BOZIDAR, akademski slikar, sin; TATJANA, snaha; JANEZEK, vnuk; FRAN COLERIC, brat; URSULA VERIJE, sestra — in ostalo sorodstvo.

Rumunski kralj in njegova mati

Rumunska kraljica-mati Marija je nevarno zbolela. Pred dnevi je s svojim sinom, kraljem Carolom, še prisostvovala gledališki predstavi opere »Manon« in tedaj so napravili ta posnetek

Vse staro železo za granate

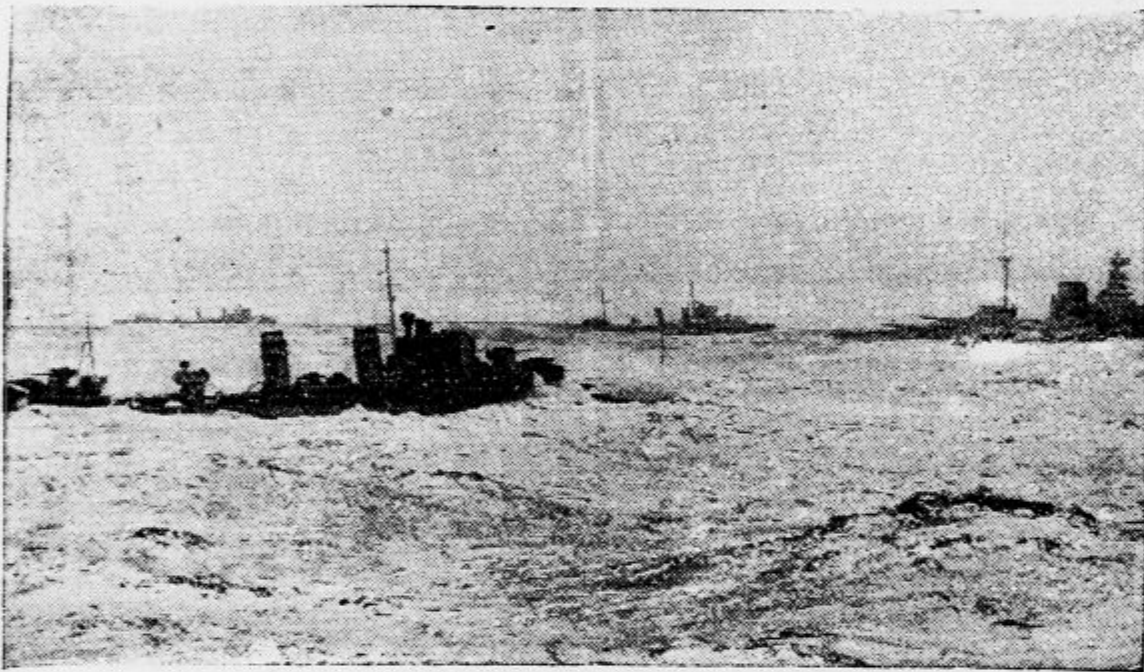
Avtomobilska pokopališča v Ameriki gredo v denar — Dviganje potopljenega železa iz morja

Mrzlično oboroževanje evropskih držav je prineslo — ameriški proizvodnji granat visoko konjunkturo, kakršne ni bilo niti med svetovno vojno. V zvezi s tem je veljanska poraba starega železa, ki si ga evropske tovarne granat dobavljajo večinoma iz Amerike, kjer je izmena strojnih in drugih naprav, ki dajejo to staro železo, neprimerno večja nego v Evropi.

Ameriške tvrdke, ki prodajajo stare ladje, stroje in železo, se danes lahko pohvalijo z nesluhtnim porastom poslov. Armada agentov roma po Zedinjenih državah in nakupuje vse stare materialne zaloge, tako zvana »avtomobilska pokopališča«, kjer zbirajo neporabna motorna vozila, da jih potem spravijo v velikih množinah na vlačilce in jih potopijo v morje, so postala

čez noč predmet žive trgovine, ki deluje z rastočimi cenami. V New Yorku se je že osnovala družba, ki se bo bavila z dviganjem že potopljenega starega železa iz morja in bo pri tem uporabljala vsakovrstne dvigalne in grabilne naprave. Vzhodnoameriške luke so že prenapolnjene s starim železom, ki ga z mrzlično naglico odpravljajo v Evropo. V zadnjih dneh pa so pripluli številni japonski parniki, ki se mislijo natovoriti isto tako s starim železom in ga spraviti na Daljni Vzhod. Družbe, ki prodajajo staro železo, delujejo s polno paro, ker se boje, kakor pišejo ameriški listi, da bo končno vlada nastopila proti temu početju in izvoz njih »b'aga« za preskrbo evropske in japonske vojne industrije preovedala.

Bližajo se pomembni manevri

Angleška mornarica se pripravlja na kombinirane vaje svojih velikih brodogov. Tukaj vidimo matično ladjo »Glorious« med pripravami za manevre

Eugen Hubay je mrtev

Slavni goslač in skladatelj opere »Ana Karenina«

V Budimpešti je nenadno preminul slavni madžarski goslač in skladatelj Evgen Hubay. Kot glasbeni strokovnjak se je udeležil neke seje odbora za pripravo velikih svečanosti v prihodnjem letu. Med sejo je postalo 79-letnemu možu slabo, zgrudil se je s stola in je bil takoj mrtev.

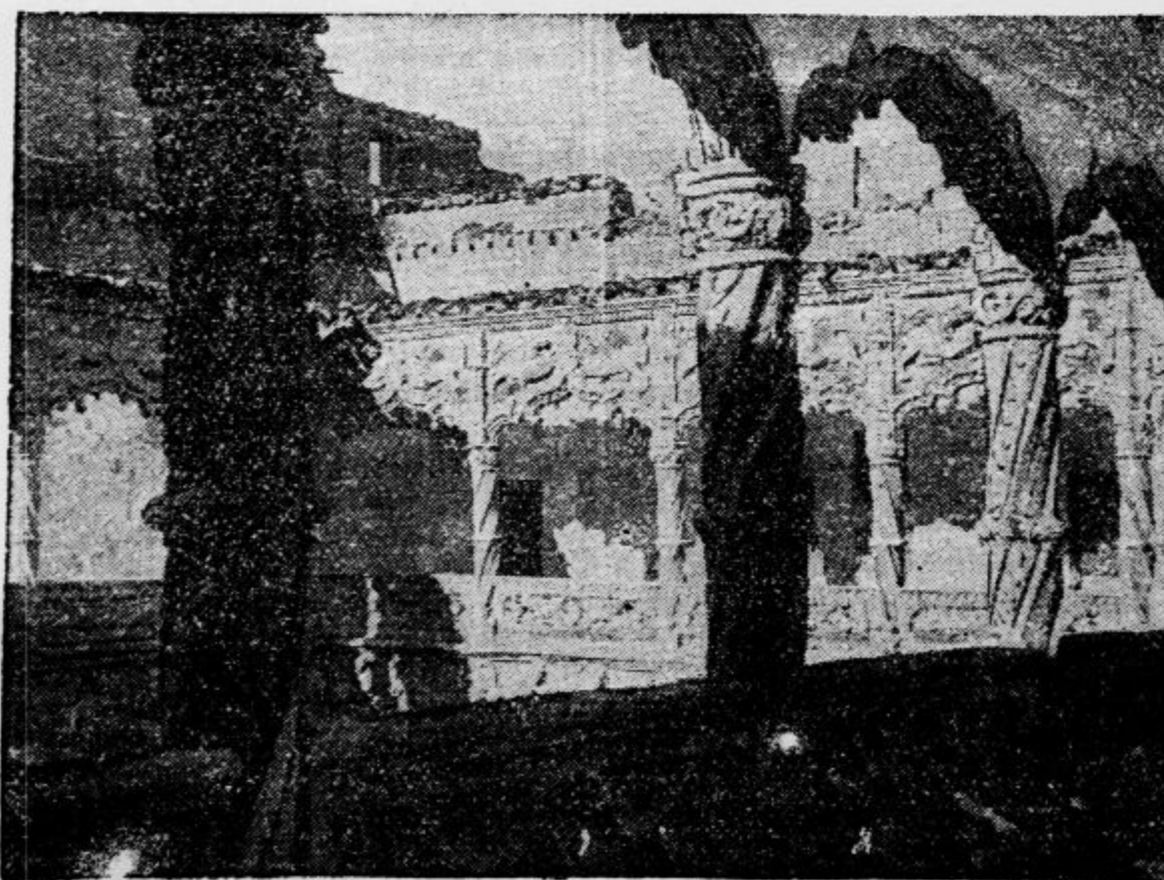
Z njim izginja ena izmed vodilnih osebnosti madžarske muzike. Njegova dela so izvajali zelo radi v inozemstvu, kjer je slovel kot goslač in tudi kot glasbeni pedagog. Bil je sin nekdanjega ravnatelja budimpeštanskega narodnega gledališča in isto tako zelo znanega glasbenika Krala Huberja. Pod Joachimovim vodstvom je absolviral berlinsko glasbeno akademijo, Franc Liszt mu je odprl pot v Pariz, kjer si je pridobil svetovno slavo kot violonist. Nekoliko let je bil ravnatelj bruseljskega kraljevega konservatorija. Tesno prijateljstvo ga je vezalo z Viextempson, Massenetom, Gounodom in Saint-Saensom.

L. 1885. so ga pozvali kot profesorja na budimpeštansko glasbeno akademijo, ki ji je postal pozneje vodja. Mnogi slavni violonisti so izšli iz njegove šole. Z Davidom Popperjem je osnoval kvartet, ki je užival svetovno slavo. Poleg mnogih violinskih del je zložil tudi več oper. Najbolj znata med njimi je pač »Goslar iz Cremonec«, ki ji je Coppée napisal besedilo. Med poznejšimi mu je uspela posebno »Ana Karenina«.

Prepovedano otroško delo v Bolgariji

Bolgarska vlada je izdala dekret, ki prepoveduje uporabo otrok pri težkih delih. V dekretu stoji tudi ukaz, da morajo tvornice ustanoviti domove, kjer bodo čez dan otroci delavcev pod nadzorstvom.

Vojna pustoši dragocene starine

Palača Infantado v Guadalajari, katero so opustošile granate nacionalistov

Sto smrti za en demant

V Georgetownu, prestolnici Britske Gujane, je našel neki delavec v džungli demant, ki je imel 303 karate. Novica o najdbi se je naglo razširila med ljudmi. Na tisoče srečelovcev je odrinilo v gozd proti najdišču.

Polcija, ki je bila morala posestovati, da ne izbruhnejo nemiri, je ostala brez moči. Pri najdišču se je razvila med iskalci demantov bitka, v kateri je bilo sto ljudi usmrtenih, 500 pa ranjenih. Slednjč je morala oblast poslati v gozd vojaške oddelke, ki so z veliko muko napravili red. Oblasti poročajo o neštetihi prošnjah za dovoljenje za iskanje demantov. Vsi ljudje kupujejo zemljo, kateri skače od ure do ure.

Preveč previdnosti škoduje

Neka newyorška dama, ki si ni mogla izmisliti preveč varnostnih ukrepov, da bi se zaščitila pred vlomilci, je postala sedaj sama postala žrtev enega teh ukrepov.

Bojazljiva ženska je dejala nekemu elektrotehniku, da se boji vlomilcev, ki bi utegnili priti skozi okno v njeno stanovanje. Prosila ga je, naj bi okna opremil s takšno električno pripravo, ki bi vlomilce zaдрžala. Elektrotehnik je nato opremil žaluzije z bakrenimi žicami, ki jih je zvezal s hišno napeljavo in so bile torej električno nabite. Gospodinja je natančno poučil, da mora napeljavo najprvo izključiti, preden se dotakne žaluzij. Nekega dne pa je na to, kakor vse kaže, pozabila in so jo našli ob oknu mrtvo.

Ford propagira liste

Ameriški avtomobilski magnat Henry Ford, ki je čisto zavzel temperamentno stališče do dnevnih dogodkov, je te dni v neki družbi razpravljaval o pomenu »nevega tiska. Izjavil je, da je liste bral rad že od svoje rane mladosti. To branje ga je ponovno pripravilo za razne transakcije. Velik pomen imajo po njegovem iz avti liste za izobrazbo ljudstva in njegovo prosvetljenost. »S čitanjem listov«, je dejal si je mogoče pridobiti popolno izobrazbo. Enevrni list ima velik vzgojni pomen.

Faraonska svetišča

Egipška raziskovalna družba je pripravila ekspedicijski pod vodstvom prof. Blackmana, ravnatelja liverpoolskega vseučilišča. Ta ekspedicijska bo raziskovala in razkopavala krasna svetišča, ki so jih zgradili faraoni 18. dinastije pred 3400 leti. Blackman se zanima posebno za Sesebi na zapadnem bregu Nila. Tam je svetišče, ki ga je zgradil Akenaton kot nubjsko središče Atenovega kulta. Kraj je kakšnih 60 m od velesloka in je bil prvotno obdan z dva in pol metra debelim opečnim zidom. V bližini je cela vrsta starogriških pokopališč, ki jih bodo tudi raziskali. Upajo, da bodo našli tu na najdhe, ki bodo pojasnile razne skrivnosti liste davne dobe.

Dnevi, ki so pretresli svet

Začetek ruske revolucije pred 20 leti — Ekscesi proti pekem — Splošna stavka — Razpust dume, ki se noče pokoriti carskemu ukazu — Propad carizma v desetih dneh

Ruski car Nikolaj v krogu svoje družine

V marec 1917...

Tretja zima svetovne vojne je bila trda in težka preizkušnja za Evropo. Na vseh bojiščih je vladala velika živahnost. Naenkrat pa je prišla novica, ki je pretresala ves svet. Razširila jo je brozljavna agencija v Petrogradu in so je glasila:

»Petrograd. 14. marca. V Petrogradu je izbruhnila revolucija. Oblast je prevzel odbor dume, sestavljen iz 12 mož. Vsi ministri so v ječi. Garnizija prestolnice, ki šteje 30 tisoč mož, se je priključila revolucionarjem. Tretji dan po izbruhu revolucije vlada v državi popoln red. Poslanec Engelhardt je imenovan za poveljnika Petrograda.

Novica se je razširila kakor blisk. Izlazila je veliko poptost pri zaveznikih, kajti kolo svetovne zgodovine se je nenadoma obrnilo v njem nasprotno smer.

Začelo se je z gladovnimi protesti v Petrogradu in drugih ruskih mestih. Racionaliziranje živil, krušne izkavnice, karte za meso, maslo, krompir in druge potrebščine je globoko vznemirilo rusko prebivalstvo. Srd mase je bil v prvi vrsti naperjen proti pekem, katerih trgovine so napadali in plenili. Umor in uboj so se vrstili in množili. Že v prvih dneh marca so kazali nemiri slaba znamenja. Postajali so še resnejši v trenutku, ko so dobili političen prizgov. Nekega v začetku marja skupina socialistov je proglasila splošno stavko. Pozivu pa so sledili samo petrogradski tramvajski nameštenci in delavci večjih tvornic. Polagoma je stavka dobila splošen značaj. Cestni promet se je ustavil, listi niso več izhajali, v vojašnicah so se zbirali vojaki k zborovanjem in posvetovanjem.

Dne 10. marca je car sklenil razpustiti dumo, ki pa se ni hotela pokoriti izdane mu povelju. Petrogradske ulice so napolnile mase ljudstva. Tedaj se je vlada odločila k obupnemu koraku. Poslala je na ulice

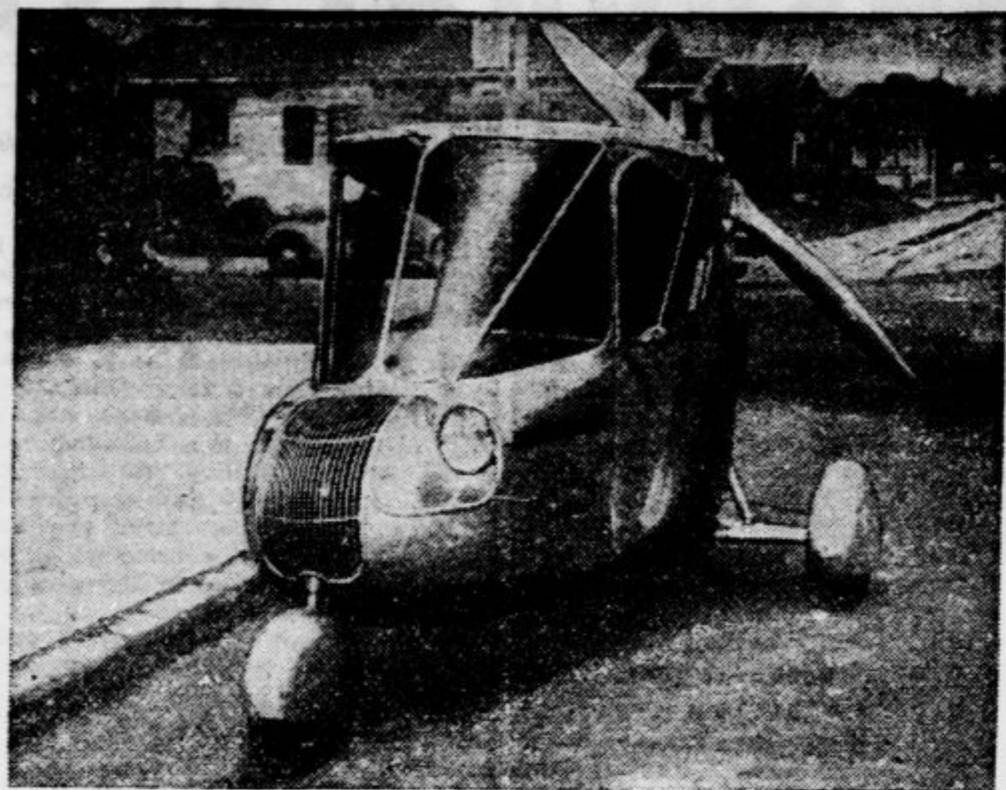
oo orožnike in vojake, da bi zatrla delavske proteste.

Toda 11. marca je prišlo do prvih bojov na barikadah. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. A kjer se je pokazal orožnik, so z vseh strani streljali nanj. Na kozake, ki so imeli konje, so streljali kar s strel. Položaj je postal kritičnejši od ure do ure.

12. marca se je pridružila petrogradska garnizija revolucionarjem. Duma je tedaj sklenila obrazovati novo vlado, kateri je začasno načeloval Rodzjanko. Poleg njega je bil v kabinetu vodja kadetov Miljukov in vodja oktrobristov Gučkov. Toda ta vlada je delala tako počasi, da je vzmikla poleg nje še ena vlada, ki je postala prvi zelo nevarna. To je bila vlada vojakov in delavcev. V tej vladi sta bila glavna igitelja vodja menjševikov Ceidze in vodja zmernih revolucionarjev Kerenski.

Dogodki so se prehitjevali... Med vojnjo v glavni stan ruske vojske v Pskov so ustavili vlak carja Nikolaja II. ter ga prisilili k odstopu. To je bilo 15. marca. Nato sta se zedinila oba izvršilna odbora v Petrogradu glede sklicanja ustavodajne skupščine, ki bo prinesla Rusiji demokratične reforme. Sklenjeno je bilo, da se sestavi vlada, ki pa bo pod kontrolno petrogradskega sovjeta. V tem ministertvu je imel predsedniško funkcijo knez Lvov. Kabinetu so pripadali še: Miljukov kot zunanji minister, Gučkov kot vojni minister in Kerenski kot pravosodni minister. Anglija in Francija sta takoj priznali novo vlado, ker sta pričakovali od nje večje odločnosti kakor od carizma. Car Nikolaj je v noči od 15. na 16. marec podpisal abdikacijsko listino v prid svojemu bratu Mihajlu, ki pa se je 16. marca takisto odpovedal prestolu. Dne 20. marca so odpeljali carja in njegovo družino v Carsko selo. Bilj so že jelniki. Ruskega carstva je bilo s tem konec. Največja monarhija na svetu je propadla v petih desetih dneh...

Avtomobil in letalo v enem

Američani, ki se ne dajo prekositi v senzacijah in tehniki, so zgradili to napravo, ki je na zemlji avto in v zraku aeroplan

Stoletni brest — vzrok železniške nesreče

Drevo, ki je zanj zahteval lastnik 700 frankov — Trinajst mrtvih, mnogo ranjenih

V soboto se je odpeljal iz Pariza proti Bourgesu brzi vlak, v katerem je bilo polno sportnikov in izletnikov, ki so hoteli preživeti nedeljo v prosti naravi. Toda preden je vlak prispel na cilj v Mont Doré, ga je zadela nesreča. Vihar, ki je zadnje dni divjal širom Francije, je ponovil na robu parka pri Bourgesu izruval iz zemlje težek stoletni brest in ga vrzel na progo. Ta brest so hoteli odstraniti že pred tremi leti, da ne bi zaradi njega kdaj nastale ovire v železniškem prometu. Toda pogajanja z lastnikom drevesa so se tako počasi razvijala, da so šele v zadnjem času sklenili sporazum, po katerem bi morala železniška uprava plačati lastniku bresta 700 frankov, nakar je gospodar dal dovoljenje, da se drevo podre. Toda stvar nit s tem ni bila zaključena. Pogajali so se še naprej, kdo in kako naj to delo izvrši. Medtem je prišlo do katastrofe. Drevo, ki je bilo le s šibkimi vezmi priklenjeno na zemljo, je vesled mogočnih sunkov burje izgubilo oporo in trdnost, se utrgalo in padlo naravnost na tračnice.

Progovni čuvaj je opazil nezgodo in takoj obvestil najbližjo postajo, kaj se je zgodilo. Zahteval je delavce z žagam in sekirami, da se prometna ovira nemudoma

odstrani. Toda medtem je urno potekal čas.

Čuvaj je položil na tračnice več sto metrov od drevesa, ki je zapril progo, signalne kapice, ki opozarjajo strojevodjo, da mora takoj ustaviti vlak. Kapice so sicer eksplodirale pod lokomotivo, toda strojevodja pravi, da je bilo tedaj prepozno. Vihar je tako tulil, da je prešlišal eksplozije. S hitrostjo 80 km na uro je vlak zavozil v deblo na progi in lokomotiva se je prevrnila. Več vagonov je polegnil stroj za seboj. Neki voz III. razreda se je zaril v tender — in to je zahtevalo človeške žrtve. Trinajst potnikov je bilo ubitih. Potniki v zadnjih vagonih, ki so se zaradi močnega sunka ustavili, so bili samo ranjeni. Strojvodja si je zlomil roko, kurjač si je razbil koleno. Mrtvece so pobirali iz razbitin do 1. ure ponoči.

Železniško ravnateljstvo je odredilo takojšnjo preiskavo. Na kraj nesreče je odpotoval tudi notranji minister. Preiskovalni organi so dognali, da se je železniška uprava že leta in leta trudila, da bi se odstranil usodopolni brest, ki je po splošni sodbi predstavljal veliko nevarnost za železniški promet. Toda lastnik drevesa se je zahteval železnice trdovratno upiral. Nesreče pa je eokriv tudi strojevodja, ki je bil po eksploziji kapic opozorjen na nevarnost. Moral bi takoj ustaviti vlak, a ni storil tega. Izgovarja se, da je slišal eksplozije kapice prepozno ter ni mogel več položiti zavore. Prišel bo seveda pred sodišče.

Na mestu, kjer se je primerila ta nesreča, je prišlo do železniške katastrofe že pred dvajsetimi leti. Tedaj je bilo trinajst ljudi mrtvih in 50 ranjenih.

Earhardtova še ni vzletela

Iz Oaklanda javljajo, da je neugodno vreme zadržalo letalko Amelia Earhardtovo, da še ni startala k svojemu poletu okoli sveta. Zaradi možganih viharjev nad Tihim oceanom je odgodila svoj polet.

Usmiljeni bratje v nemškem leksikonu

Med usmiljenimi brati na Dunaju je nastalo veliko vznemirjenje, ker vsebuje zadnja izdaja nemškega Meyerjevega leksikona o njih napačne podatke. Knjiga namreč pravi pod zaglavjem: »Usmiljeni bratje: usmiljeni bratje, katoliški red, znan po svojih ekscesih zaradi hudih spolnih prekrškov«. Zaradi tega pasusa, ki žali čast usmiljenih bratov, je odpoval v Lipsko dunajski advokat dr. Novotny in je izpotoval pri uredniškem odboru Meyerjevega leksikona stvaren popravek. Založba bo dala iz leksikona odstraniti poilo z žaljivo označbo reda in jo nadomestila z novo poilo, ki bo vsebovala dejansko karakteristiko reda usmiljenih bratov.

A NEKDOTA

V Ciceronovo razkošno vilo v Rimu je prišel nekega dne njegov prijatelj, senator Titus Kvintilijus Pulher. Z nasmehom je opazoval vodomet, sledil je sužnju skozi široke stebre dvorane z dostojanstvenim korakom, stopil je počasi v Ciceronovo mramorno delavnico. »Ves sem iz sebe«, je začel. »Pomisli, moja žena se je pravkar obesila na vejo španskega bezga v mojem vrtu!« — »Reci mi, ljubi Titus Kvintilijuse, je odgovoril Ciceron z vzdihom po dolgem molku, »ali bi mi od tega španskega bezga lahko odstopil kakšen potaknjenc?«

VSAK DAN ENA

»Mamica, kaj ne, da človek ne sme biti kaznovan za stvar, ki je ni naredil?«
»Seveda ne! Če bi ga kaznovali za nekaj, česar ni storil, bi mu delali krivico.«
»Hvala, mamca. Zdad ti lahko povem, da danes nisem napravil šolske naloge.«
»Rig of Rascals

A. Christi:

Spomini ekscelence Muholovceva

Roman

11. poglavje

Vsi so zastremeli v francoskega detektiva; ta se je pa nasmehnil.

»I seveda,« je rekel, »resnica je.«

Nekaj minut so vsi molčali in urejali svoje misli. Nato se je Virginija obrnila k Battlu. »Čas bi bil, da nas nekoliko poučite, gospod višji nadzornik,« je dejala. »Lahko si sicer mislim, da vam je gospod Lomax naložil najstrožji molk, a prej ali slej bomo tudi tako vse zvedeli, in —«

»Dolgo časa takih reči sploh ni moči skrivati,« je Battl odvrnil. »To sem tudi gospodu Lomaxu že povedal. Gospod Eversleigh ima kot njegov tajnik prvi pravico do pojasnjenja, in prav tako gospod Cade, ki je bil proti svoji volji zapleten v to stvar. Ali —«

»Oh, saj vem,« mu je Virginija segla v besedo.

»Zenske ne znajo molčati, pravi gospod Lomax. Lemoine, ki jo je pazljivo ogledoval, se je zdaj vtaknil v razgovor. »Če se ne motim, ste gospa Re-

velova in ste s svojim soprogom, ki je bil v diplomatski službi, tik pred revolucijo živeli v Koromandiji?« je vpljudno vprašal.

»Da.«

»Tedad ima madame po mojem mnenju pravico do našega zaupanja.« Je z drobnim smehljajem nadaljeval Lemoine. »Posebno še, ker jo v diplomatskih krogih hvalijo, da zna izvrstno molčati.«

»Kaj bi rekli o majhnem okrepčilu?« je predložil Anthony. »In kje naj bo razgovor? Tu?«

»Iz dobrih razlogov bi pred jutrišnjim dnem ne rad zapustil to sobo,« je rekel Battl. Anthony in Bill sta se kmalu vrnila s steklenicami, kozarci in drugimi življenjskimi potrebščinami. Sedli so za hrastovo mizo, v kotu zraven steklenih vrat, in Battl je pričel:

»Najprej moram poudariti, da je to, kar vam bom povedal, strogo zaupno. Ničesar ne sme niti zvedeti. Začela se je vsa istorija že pred sedmimi leti. Politično vreme je bilo takrat zelo nemirno, in tudi na Angleškem so se godile čudne reči, pri katerih je igral grof Muholovec nemahomni vlogi. V podrobnosti se ne bom spuščal, ali — neka j je izginilo, in to na način, ki se je moral zdel neverjeten, vsaj tistemu, kdor ni hotel dopustiti dvojega — prvič da je bil ta član neke vladarske rodbine in drugič, da je imel tudi nenavadno spreten poklicni tat pristev vmes. Gospod Lemoine vam bo natančneje razložil.«

Francoz je z vpljudnim priklonom izpregovoril: »Nemara da ni bilo tu na Angleškem še nič slišati

o našem slavnem in pravilnem kralju Viktorju. Njegovega pravega imena nihče ne pozna; vemo le, da je silno predrizen človek, ki gladko govori pet jezikov, v umetnosti preoblačenja je pa neprekosljiv. Čeprav mu je bil oče Irec ali mogoče tudi Anglež, je delova največ v Parizu. Tam je živel pred kakimi osmimi leti pod imenom »kapitana O' Neilla« in izvršil celo vrsto drznih roparskih dejanj. — Oh, gospa Revelova se čudi imenu? Razumem. Pa boste kmalu razumeli, madame. Čeprav smo bili na pariški policiji prepričani, da sta O' Neill in kralj Viktor ista oseba, se nam tega vendar ni posrečilo dokazati. Tudi neko mlado umetnico iz »Folies Bergères« z imenom Angelo Moryjevo smo imeli na sumu, da mu pomaga, a ta domneva je ostala istokako nedokazana. Takrat so v Parizu pričakovali mladega koromandijskega kralja Vrbana IV., in mi smo dobili ukaz, naj poskrbimo za varnost Njegovega Veličanstva in naj še posebej pazimo na revolucionarno organizacijo, ki se imenuje bratovščina Rdečega popka. Res so ti bratje z visoko podkupnino pridobili Angelo Moryjevo, da bi omrežila mladega kralja in ga zvalila na določen kraj. Toda mlada igralka je bila veliko pametnejša in častihlepnejša, nego so mislili, in stvar se je končala s tem, da je kot kraljica Barbara zasedla koromandijski prestol. Razsrjeni člani Rdečega popka so poizkusili nanjo dva atentata, ki sta oba izpodelata; posrečilo se jim je pa, da so naščuvali koromandijsko ljudstvo v revolucijo, pri kateri je dotlela mlada kraljevska dvojica smrt. — Vkljub

vsemu temu je videti, kakor da bi bila kraljica Barbara ostala s kraljem Viktorjem še naprej v zvezi. Mogoče je celo, da se je bil poročil drzni načrt prav v njegovi glavi. Vsekako se je s pomočjo skrivne pisave po angleško dopisovala z njim in podpisovala ta pisma z imenom soproge nekega člana angleškega poslanstva v Rabukovski. Če bi bila stvar na kak način prišla na dan in bi bila tista dama rekla, da podpis ni njen, ji najbrže ne bi bili verjeli, kajti pisma so bila na videz pisma nezveste žene svojemu ljubimcu. Ime, ki ga je tako zlorabila, je bilo vaše ime, gospa Revelova.«

»Vem,« je rekla Virginija. »Vendar mi že nekdo pove resnico o teh pismih. Toliko sem ugibala, da bi se mi bilo skoraj zmešalo.«

»Kakšna podlost!« je ogorčeno vzkliznil Bill.

»Pisma so romala na pariški naslov »kapitana O' Neilla«, in njih namen bi utegnil biti razviden iz dejstva, ki je prišlo šele kasneje na beli dan. Po smrti kraljevske dvojice se je pojavilo v Parizu obilo kronskih draguljev, ki so bili padli drhali v roke, a pri tem se je izkazalo, da je bila večina kamnov nadomeščena s ponaredbami. V tem je dokaz, da se Angela Moryjeva niti kot kraljica ni izneverila svojemu rokodelstvu.

Morda zdaj vidite, kam merim. Vrbana IV. in kraljica Barbara sta prišla na Angleško ter se odzvala prejšnjemu markizu Caterhamskemu, ki je bil takrat minister vnanjih zadev in ju je povabil v Chimneys.

Kulturni pregled

H. G. Wells kot zgodovinar

H. G. Wells, pisatelj svetovno znanih utopičnih romanov in povesti bistri kritik današnje družbe in eden najboljših čitanih publicistov sveta, je tudi imeniten popularizator Nekdanji trgovski pomočnik ki se je povzpel do učenca slavnega prirodopisca Huxleya je mnostrostransko razgledan. Spisal je poleg obsežnega uvoda v biologijo (ob sodelovanju svojega sina doktorja prirodopisnih ved) takisto obsežni uvod v naravno gospodarstvo. Njegov največji uspeh pa je »Svetovna zgodovina« (The Outline of History, ki smo jo dobili tudi v slovenskem prevodu (prvi del, 512 str. v prevodu Milene Mohoričeve in v založbi »Modre ptice«).

R. G. Wells se je dobro zavedal težkoč tega dela: sleherni svetovna zgodovina je tvegano dejanje. Ne da bi bilo težko poznati iz raznih strokovnih del letnice in podatke; to je najmanj. Tako nastajajo šolski učbeniki in H. G. Wells je imel kajpak namen, spisati knjigo docela nasprotnega tipa kakor je šolski učbenik. Težkoč, ki se pojavljajo pri takem delu niso samo metodične marveč zlasti načelne. Kako je mogoče razložiti tako da bo vsem prav, postane človeka ali na pr. postane v razvoju krščanstva? Kako dognati smisel zgodovinskega razvoja kako prebrsti storo nevarnih spornih mest? Svetovna zgodovina, ki naj bi bila knjiga za vsakega, mora odgovoriti na vprašanja ki se jim lahko izogne specialno zgodovinsko delo, a tudi šolski učbenik. To so vprašanja svetovnega nazora. Pisec svetovne zgodovine se mora hočes nočes spoprijeti s temi vprašanji z razgovori kakor bi delal Nietzsche. To pa pomeni, da se rajši odpravi splošni pohval in ostaja v obeh te ali one doktrinarne šole neobektivni, sporen ali celo nesprejemljiv kakor pa da v zvezi svetovni zgodovini n' en sok njeno dušo. Kajti človeku ki hoč' čitati zgodovino ne ka pi eati zgodovinskih razprav je docela brez-pomembno koliko let je imel kateri vladar železo v rokah in koliko letopise je spletkarilo na njegovem dvoru. Ni pa vseeno kakšna ideja ali kakšni interesi so stali za velikimi bitkami in kakšne sile so ribale katero dobro. Oceniti te sile in njihov odnos na napredku ali nazadovanju človeštva se pravi filozofirati o zgodovini.

Odtod velike težkoče. Kakor sleherni svetovna zgodovina je tudi Wellsovo delo umstvena konstrukcija. Zgodovina je neizmerna množica drobnih de sev kamenčkov, ki jih moras šele izbirati in strniti v celoto. To ne gre brez načrta, toda način kako ga zasnuješ nehoče razodeva tvojo svetovni nazor tvojo filozofijo o svetu. Idealist in materialist, pesimist in optimist se tudi tu opazno ločita. Wells pa je v svoji »Svetovni zgodovini« šel še dalje. Ni začel tako rekoč pri Adamu in Evi, ali pri prvih sledovih ki so jih nastvarjeli narodi zapustili potomcem. Začel je pri vseumskem prostoru pri kozmični zgodovini osebnosti in orisal čitatelju razvojno zgodovino življenja na Zemlji od prvih preko zavrtje, do pračloveka in nadaljeval od pračloveka k prvim dognanim začetkom zgodovine. Samo pisatelj tako širokega razgleda in toli izkušenežesa perasa je mogel spisati tako dalinosežna in tolikanj pregledno zgodovino.

Pojav Wellsove »Svetovne zgodovine« v slovenskem jeziku nam vzbujata nekatera vprašanja, ki morata niso nezanimiva. Prčvsem vprašanje o koristnosti ali nekoristnosti zgodovine. Imamo dvomljivo sredčo, da smo sodobniki izrazito zgodovinskega časa; ali naj čitamo zgodovinske knjige in čemu? Zato, da se kaj naučimo? Že stari so pravili, da je zgodovina učitelica življenja (magistra vitae), toda če vprašamo, kaj naj se naučimo iz nje dobis kaj različne odgovore. Paul Valéry meni, da je zgodovina nekoristno početje. Medtem ko stari narodi odnoso njihove pestrene družabne plasti bolehalo za posebno boleznijo ki se imenuje historizem se z naspotno strani ozlašajo zanimljive izjave, znak mladosti, ki ji nič ni mar za to kar je bilo v preteklosti, ker hoče po svoje in čisto doživljati svet. Historia je neredkokrat histerija. Vsi samosilniki jo zlorabljajo za svoje namene, kakor da je zgodovina med velami naučniža dekla, ki mora prijeti za sleharno za-kuzano ž delo in pogosto služiti neznanu ali svojih gospodarjev.

To je vzrok za globoko neznanje do zgodovine neznanje, ki je tem večje, čim bolj prehaja od podrobnosti k celoti, od posameznega k splošnemu. Dandanes ko se nasprotja med interesi in idejami čedalje bolj zgoščajo v skrajnosti upravičeno vprašujemo zgodovino kakšna navodila nam nudi in kako naj si razložimo sedanje zmede človeštva? Javno je, da nam zgodovina (ki je takrat ko je objektivna samo zbirka datumov in dejstev) ne more dati zadovoljivega odgovora. Kaže nam samo satiščno minljivost vsega, brezno vekov, v kateroga na dajo kakor na smetišče vredne in nevrčne velike in malhne reči narodi in države trani in slovekoljubni. Zaman takamo, da nam ta pogled v brezno časa

pojasni žgoče probleme, ki nas mučijo. Ne zgodovina, marveč zgodovinarji: ne tvari-na marveč oblika, ki jo dobi; ne dejstva, marveč njih razlaga; ne absolutna resnica, marveč spremeljavka respice — vera nas vodijo iz zamotanega labirinta zgodovine.

Samo tako je mogoče koristno živjati zgodovino! Taka je tudi Wellsova zgodovina. Nad grozni prepad vekov vsajajera v človeka in v njegov napredek in ta vera je tisti osnovni ton, ki zveni skozi Wellsovo zgodovino od prvih strani, ko se na prizorišču življenja pojavlja človek do problematike sodobnega človeštva s katero iz-zveneva Wellsov spis.

Nedvomno je ta vera kakor vsaka vera, izraz nečesa subjektivnega. Kdo pozna konč-nog skrivnosti zgodovinskega dogajanja, kdo doume poslednji misel vsega življenja, ču ima le-to sploh kakšen smisel? Wells je v jedru optimist. Njemu se zdi, da je vsa človeška zgodovina, promatrana v svojem širokem razponu od neolitskega pračloveka do moderne družbe, dokumentacija napredka, t. j. neizmerno dolge, vsegate zapletene in neskončno mučne, toda gotove pote, od ne-popolnega do popolnega, od primitivnosti, in bode do nedozglednega optima vsega, kar je zvezano s človekom. Optimist meni, da je zgodovina vendarle dobra življenjska učitelica, naši so sicer narodi že tako zankni in topozlavi; učenci. V ostalem pa priznava relativnost zgodovinskih procesov, saj sleherni poteka in družem času ali prostoru in so potemtakem vse nalike približ-ne in vse prerokbe negotove; toda nekaj ob-tojti: izvestna, četudi težko uveljavljiva zakonitost.

To je Wellsov ključ s katerim odpira ti-sočera vrata v zgodovini. Wells je materia-list in evolucionist; toda osovne ideje nje-gove zgodovine bo lahko sprejel tudi idea-list kajti njegova humaniteta je v bistvu nasledek krščanstva. Razvojno načelo, ki ga ta Darwinov rojak priznava v paleontolo-žiji, prinaša tudi v človeško zgodovino. Tu pa vodijo selekcijsko znanstvena načela ter idealni mednarodni in socialni pravič-nosti.

H. G. Wells je tudi kot zgodovinar publi-cist in kot publicist oznanjevalec vere v človeka, v človeštvo, v um in znanost. Ta vera se urepeta kakor rdeča nit skozi vsi njegovo Svetovno zgodovino. Je to zgo-dovina kakor jo pojmuje in potrebuje demokracija. Spisana je zato, da razširi čitatelju otzora in izostri njegov pogled v svetov-na dogajanja, ter da podbre veliko njegovih dobrih lastnosti. Čitatelj Wellsove zgodovine ne more biti ne fanatik in ne popoln pe-simist.

V poznejših poglavjih bo Wellsova ten-denca prihajala vedno bolj do izraza. Čita-telj bo zlasti v orisu novejšje zgodovine spoznal pisateljeve osnovne poglede na svet zlasti se njegovo humaniteto in paci-fizmo. Če je zgodovina kakor pravi nekdo, pogled na morje človeške krvi, tedaj se zgodovinar v takih spisih ne more izogniti vprašanju vojna ali mir. »Človeštvo je po-stalo veliko v večnem boju in večni mir bi mu bil pogin« (Hitler, Mein Kampf). Wells dobro pozna boje in vlozo krvi v zgodovini a pozna tudi delo ki je pozitivnejše; od boja: ljubezen ki je plodnejša od sovraštva; pravičnost ki tranejšje izboljšuje življenje nego nasilje.

Wellsova Svetovna zgodovina ne prihaja samo na mize in v knjižnice marveč stopa tudi pred razum in vest učitelji! Njen pomen je v tem da je več kakor samo zgodovinsko štivo

„Zadnji signal“

v ljubljanski drami

»Zadnji signal« Georga Fraserja je resnično lepa igra etosa in čuvstva, kakršna se ulegajo razigrati v odločilnih minutah velikih družabnih in nacionalnih borb. Slavne čine Burov, ki so se na pragu tega stoletja s tako brezupno žilavostjo borili za obranitev svobode in zemlje pred vrom britanskega cesarstva, smo brali kot prav doumeli iz svoje prostorne in časovne razdalje, kakor jih je Fraser iz svoje britanske emeri. Nam so neznane ostale gosposdarske, življenjske okoliščine, v katerih so se vršili boji za bogato zemljo na skrajnem afriškem jugu, in tudi Fraserju teh okoliščin ni mar. Izgrajl je eno samo pomembno anekdoto iz vsega dogajanja, a prav gotovo mu ni bil le posrskanski pomen, da gledalca prepriča o moralni zgodovinski upravičenosti imperialistične akcije, ki jo podvzema država kulturno visoko razvitega naroda nasproti manjšim, slabšeim. Prav po krivdi tega njegovega osnovnega odno-sa se nam zdi osebnost mladega inženjerja Johannaesusa Roosa, ki nosi težo osrednje tra-gike, nekam medla in problematična: sin podiarmljenega naroda. Sin njegovega vo-ditelja prav za prav je uvidel neizbežno nujnost tuje nadvlade in iz tega spoznanja poseže v borbo na način, ki se bo zdel z nepristranskega vidika nedovoljen in neod-

pušljiv. A če izvzamemo to čisto nacionalno barvo, ki je v njeni luči pisatelj prikazal svo zgodbo, je delo na spoštovanja vredni višini, da človeka zajame in pretrese, če ga že ne more osvoboditi.

Debevčeva režija je s tenkočutno roko iz-oblikovala tudi vse najbolj rahle psihološke detajle, ki tragedijo pleto. Levaj je dal kot stari komandant podobno plemenito za-grizenega, v vojni osvovelega in izpdkopana nega borca za svobodo, v katerem se na čudovit način ujema dvoje fanatičnih skraj-nosti: stara holandska vdanost bogu pa ju-bezen do zemlje in lastnine. Jan je v vlogi mladega inženjerja s prepričljivo jasnostjo izoblikoval njegovo nasprotno — mladega intelektualca, ki za ceno kulture izda svo-bodo, da svoji zemlji in narodu reši življe-nje. Človeško lepa in topla je podoba Vik-torje, ki jo je dala Vida Juvanova, raz-umno zamišljen, a vendar iskren je De-bevčev angleški komandant. Troje izvrihnih kreacij so ustvarili Cesar (krmar), Skrbin-šek (general) in Gregorin (trgovski politik) a tudi igra vseh ostalih je bila zbrana in na visku, da je uprizeritev po pravici na-lepela pri občinstvu na prav hvalečen spre-jem. L. M.

Zapiski

Slovenska glasba na univerzi v Notting-hamu. Kakor smo izvedeli, bo na uni-verzi v Nottinghamu (Anglija) v kratkem koncert s skladbami slovenskega kom-po-nista Srečka Koporca in njegovega učenca Antona Lavrina, bratranca angleškega esejista in kritika prof. Janka Lavrina v Nottinghamu. O skladbah Antona Lavri-na so izrekli angleški strokovnjaki sodbo, ki opravičuje najlepše nade v njegov razvoj.

S P O R T

Smuk in slalom na Vršču

Na praznik dne 19. in v nedeljo dne 21. t. m. bo na Vršču pod pokroviteljstvom g. ministra za telesno vzgojo naroda dr. Rogiča, alpsko prvenstvo GZSP in sicer po naslednjem sporedu:

I. del tekmovanja za alpsko kombina-cijo v smuku bo na praznik dne 19. t. m. s startom ob 12.30 in ne v soboto, kakor je bilo razpisano prvotno.

II. del alpske kombinacije v slalomu se nadaljuje v nedeljo, 21. t. m., kakor je bilo že razpisano, vendar je start za slalom preložen na 12.30 uro.

Vsa druga določila, ki so bila objavljena, ostanejo še v veljavi.

Ker je to zadnja letošnja alpska tekma GZSP, pri kateri bo šlo za prvenstvo Gorenjske, je pričakovati, da bo borba za prvo mesto zelo huda. Proga bo zelo težka in bo zahtevala od tekmovalecev popolno znanje smuške tehnike.

50 km na Pokljuki

Proga za nedeljsko 50 km tekmo na Pokljuki je izbrana tako, da pasirajo tekmovanci dvakrat tako, in sicer pri km 20 in 30. Razen starta in cilja bodo imeli gledalci še dvakrat priliko videti uspehe naših maratoncev na progi. Proga je sestavljena iz treh zavojev, ni pretežka, toda tehnično zanimiva.

Tekmovalci morajo biti najkasneje v soboto ob 18. v domu, kjer bo zdravniška preiskava, žrebanje in razlaga proge. Start je v nedeljo točno ob 7.30.

Okrepčevalnic je na progi pet, in sicer pri km 14, dalje 20, 30, 40 in 46. Glede prenočišč, prijav in vseh ostalih želja naj se tekmovalci obračajo na tajnika tehničnega odbora dr. Koširja, ki bo od petka dalje na razpolago v domu.

Kaj pravijo švicarji o Plancici?

Največji švicarski sportni list »Sport«, ki izhaja v Curjhu trikrat tedensko, je v svoji zadnji številki z dne 12. t. m. objavil daljši članek, posvečen planiški šoli za smuške poletje. Naslov članka je »Ski-Flugschule in Plancia«.

Uredništvo je članek objavilo z opombo, da ga zaenkrat uvršča še pod smučarski sport, dasi hoče — da ustrože FIS — prav za prav govorniki o letalnem sportu. Vse-bina članka je naslednja:

»Ko je lani mladi Avstrijec Josip Bradl dosegel v Plancici oficijelno merjeno daljavo 101 m in s tem najdaljši skok na svetu (svetovnih rekordov oficijelno ni) je zadava povzročila mnogo prahu. Prvič, ker je FIS normirala skakalnice in je skakal-čem namenoma skrajšala daljavo drugič, ker so nastopili skakalni gavezovi, ki so vrljanji in isti FIS, ki je skakalnice pre-povedala in tretjič, ker so bili skoki izvršeni v navzočnosti treh Norvežanov: brat-ov Birgerja in Sigmunda Ruuda in An-dersena (slednega ni bilo pač na Hansen, op. ur.), ki jim je predsednik FIS major

Gostovanje Mihajla Markovića, člana za-grebskega Nar. gledališča v ljubljanski dra-mi. Drevi bomo imeli priliko poziravati v naši sredi g. Mihajla Markovića in sicer v Nušičevi komediji »Dre, kjer bo nasto-pil v vlogi živote Cvjvica. G. Marković, ki je zdaj upokojen član zagrebske dra-me, spada med najbolj znane igralske osebnosti v naši državi. Znano je, da je ustanovitelj večine pomembnejših provin-cialnih priuk. G. Marković je eden onih je bil ravatelj. »Čika« Marković (kakor ga imenujejo njegovi kolegi) je tipičen predstavnik tiste stare igralske garde, ki je izkusila vsa trnjeva pota provincialnih igralcev, zorela na odrh križem naše dr-žave, ter preživljala vse menjave igrals-kega staleža in doživela izboljšanje so-cialnih priuk. G. Marković je eden onih maloštevilnih igralcev, ki jih je njihova umetnost privedla preko največjih ovinko-do viška. Moč Markovićeve kreativne sile so karakterne vloge. Naši publiki, ki ga je videla pred leti v Gogoljevem »Revizorju« kot poglavarja, sta ostala njegov humor in njegova prvobitnost v svezem spominu. Vloga, ki jo bo igral v Nušičevem »Dr-jus«, se zdi napisana prav zanj, z njo gostuje razen v Zagrebu tudi na drugih odrh, kjer ima predstava »Dr-ja« po zaslugi njegove umetnosti ve-liko in bučne uspehe. Nušičeva igra, ki si je že v naši domači zasedbi pridobila po-polno pozornost občinstva ter imela izre-den uspeh, bo z gostom g. Markovićem imela še večji učinek, m. s. eva.

Razstava knjig jugoslovenskih pisateljo je bila pod okriljem Zdruzjenja vseučil-šeno izobraženih žena otvorjena v nedeljo v Beogradu (Umetnostni paviljon).

GOREC: Kaj pa potem, če bo deževalo? ING. BLOUDEK: Nič ne de! Prijavimo novo disciplino — smuških poletov s padalom.

Oestgaard brzojavno prepovedal nastop, in so morali gledati kako so se Srednjevro-pci podali »na lov za svetovnim rekordom.«

Lahko si misljimo, da Jugosloveni, ki so jim skakalnice oficijelno zaprli, ne bodo mirovali. Skovala se je nova beseda »smuški polet« in poizkušalo se je FIS spreobr-niti. Šest skakalnic inna planiška dolina, ki hoče ustanoviti mednarodno skakalno šolo. Šest skakalnic, ki so v resnici dobro grajene in nudijo idealne solške možnosti, od začelnika do ... smuškega letalca.

V Chamouixu so Jugosloveni FIS kongre-su predložili naj š prepoved za veliko skakalnice v Planciji umakne, ker se ne bo uporabljala za skakalne, temveč za letalne tekme.

Naša se je rešitev. Mednarodna smučar-ska organizacija ne pozna več velike ska-kalnice v Planciji in je ne vodi več v svojih zapiskih. Zaradi tega tudi ne more biti nobene prepovedi starta, novemu sportu »smuškimi poletom« pa so vrata na stečaj odprta. FIS bo začasno tolerirala smuške poletje kot prosto disciplino. Jugoslovenski predlog, da bi se ta panoga oficijelno pri-znala kot sportna disciplina, še čaka rešitve. FIS je določila posebno strokovno komisijo, ki bo zadevo preiskala in poročala prihodnjemu kongresu.

V nekaj vrstah

Dunajski »Sport-Tagblatt« beleži izvorno brzojavko, da bo ljubljanska lirija sredi maja poslala na Dunaj svoje seniorje in ju-niorje, da bodo v lahkoletjskem dvojnjo nastopi proti avstrijski mladini. Revaniza sbranjanja bodo potem prve dni avgusta v Ljubljani.

V hgi bo prihodnje nedeljo spet vseh pet tekem, in sicer bosta v Zagrebu igra-la dva para. Gradjanski in Hašk ter Con-cordiani in Bask. Kakor v Zagrebu se bosta tudi v Beogradu pomerila domača rivala, BSK in Jugoslavija, slednja z rezervo, ker je prvo moštvo v gostih na Irskem. V Splitu bosta igrala Hajduk in sarajevska

Slavija. V Ljubljani pa bomo prvič v spo-mladanski sezoni imeli nasprotnika iz lige, in sicer osebško Slavijo.

Ljubljanski sodnik g. Ivan Jordan, ki je sodil ligasko tekmo med Gradjanskim in Jugoslavije v Zagrebu, je bil na pritožbo Jugoslavije pred sodniškim odborom JNS, kaznovan z dvema mesecema nesojanja. Razlog je ta, ker je na tej tekmi dovolil surovo igro in ni ničesar ukrenil, da bi jo preprečil. Ta utemeljitev je tako splošna, da bi se dala uporabiti še za marsikateroga sodnika, pa imajo vsi toliko sreče, da ne pridejo pred sodniški odbor.

V Parizu je bilo v nedeljo pod predsed-stvom predsednika Fife g. Rimeta važno zasedanje mednarodne nogometne federa-cije, na katerem se je v glavnem razpravljalo o tekmah za svetovno prvenstvo l. 1938. Odločeno je, da bosta Italija in Fran-cija brez izbirnih tekem uvrščeni med 16 držav, ki bodo prihodnje spomlad začele po raznih francoskih mestih igrati final-ne tekme za svetovno prvenstvo. Vse osta-le prijavitelne države (32) pa so bile razde-ljene v 12 skupin, med katerimi jih bo 14 izbranih v zaključno kolo. Naša država je bila pri tej razdelitvi uvrščena v III. skupo, skupno z Rumunijo in Egiptom, med katerimi tremi bo zmagovalce prišel v finalne tekme. Po tej razdelitvi se bo glavna borba v tej skupini vršila vsekakor med nami in Rumuniji.

Še trije nedeljski rezultati v nogometu. V ljubljanskem I. razredu moramo z ne-delje zabeležiti še zmago Amaterja nad ljubljansko Reko v Trbovljah z 1:0, v provin-ci na neodločen rezultat med Kamnikom in Domžalami 2:2 (2:0). — Mariborski Ra-pid pa je v nedeljo gostoval v Kapfenbergu, kjer je odigral prijateljsko tekmo proti drugoplasiranemu klubu štajerske lige FC Kapfenbergu. Mariborčani, ki se v doma-čem prvenstvu doslej niso mogli izkazati, so na tujih tleh in proti močnemu na-sprotniku dosegli časten uspeh, in sicer neodločen izid 4:4 (4:2).

Kolesarska podzveza: Redni občni zbor bo v nedeljo 4. aprila ob 10. v prostori gostilne »Amerikanec« Florjanska cesta s običajnim dnevnim redom. Pozivajo se klubi, če se niso poravnali članarine, da jo najkasneje do 1. aprila vplačajo na naslov blagajnika g. A. Gregoričiča pri tvrdki »Tri-buna« Karlovska cesta 4. Pravico glasovanja ima načelnik in tajnik vsakega kluba. Službeno iz LNP. Drevi bo po seji p. o. ob 20. seja u. o. LZSP (Službeno). Drevi ob 18.30 v damski sobi kavarna Emona seja teh. in upravnega odbora. Vsi in točno. Moto - Hermes. Drevi ob 20. bo redni se-bi občni zbor Moto - Hermesa v posebni so-bi restavracije »Slon« K obilni udeležbi vabi odbor. SK Reka (Smučarska sekcija). Običaj-nega sestanka v četrtku ne bo, pač pa bo prihodnji četrtak.

Preklie

Podpisani preključimo neresnično izjavo, katero sem v nedeljo dne 7. marca 1937. zvečer izrekel v gostilni »Sušnik« v Triču, in navzočnosti gostov namreč da je združenje rokodelskih obrti v Triču na svojem obnem zboru dne 7. marca 1937. v telovadnici močanske šole v Triču siede-nilo, da se mora orožniški komandir gos-pod Vidic odstraniti iz Triča.

Ker sem to izmišljeno izjavo izrekel v javnem lokalu ter obenem s temi besedami umazal ugled združnega odbora, zato preključem te besede, ter se zahvaljujem ce-njenemu odboru združenja, da je umaknil z namenavno tožbo. Natančno pojasnilo sledi prihodnjik.

Franc Sramek, klenar in vodni inštalater v Triču.

Vremenska poročila

po stanju s dne 16. marca ob 7. zjutraj

Rateče-Planica: —7, jasno, mirno, 15 pri-čita na 25 cm podlage.

Planica-Slana: —7, jasno, mirno, 16 pričita na 35 cm podlage.

Peč-Petelinjek: —8, jasno, mirno, 30 cm pričita na 120 podlage.

Kranjska gora: —7, barometer se dviga, jasno, mirno, 10 pričita na 15 podlage.

Pokljuka: —9, jasno, 10 novega snega na 80 podlage, mala in srednja skakalnica uporabni.

Pecca: —5, jasno, mirno, 60 pričita na 60 cm podlage.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda ljubljanske univerze 16. marca

Ljubljana 7. 768.5, 2.0. 93, NNE2, 10, dež, 4.0;

Maribor 7. 766.4, 1.0. 90, SW3, 3, dež, 9.0

Zagreb 7. 768.2, 3.0. 90, WNW3, 3, dež, 3.0;

Beograd 7. 766.0, 5.0. 80, NNW2, 10, dež, 4.0;

Sarajevo 7. 765.0, 5.0. 60, NES, 6, —, —;

Skoplje 7. 762.4, 8.0. 80, O, 10, —, —;

Kumbar 7. 763.6, 15.0. 80, SE4, 10, —, —;

Split 7. 761.7, 18.0. 70, SSE5, 10, —, —;

Rab 7. 762.4, 10.0. 80, S4, 10, —, —;

Temperature: Ljubljana 14.8, 1.4; Mari-bor 14.0, 1.0; Zagreb 16.0, 3.0; Beograd 20.0, 5.0; Sarajevo 16.0, 5.0; Skoplje 23.0, 5.0; Kumbar —, 15.0; Split 17.0, 13.0;

MALI OGLASI

Službo dobi
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva krojaška pomočnika
na veliko kose, sprejemem takoj. Mesto stalno. Gorjevič, Brezice. 5397-1

Dva krojaška pomočnika
potrebujem za fino delo. Delo stalno. Gostenčič Mladenov. 5393-1

Lepo dekle
sodno, lepe postave, ki ima voljo se učiti svetovalca za honorar 300-300 Din. sprejmem potujoča damka kapela. Ponudbe pošliti na kapelnika Bojro Romič, restavracija Zlatbor, Mostar. 5393-2

Šiviljsko pomočnico
in vajenke sprejemem. Naslov v vseh posl. Jutra. 5315-1

Krojaška pomočnika
dobro izvrševalca sprejemem takoj. B. Bezelj, Kraljeva ul. 5393-4

Salon Kancler
sprejmem sprotno pomočnico in vajenke takoj. Selenburgova 7.L. deeno. 5313-4

Mlajšo služkinjo
ki je vajena ovek sprejemem. H. Potončnik, Ogiarjeva ul. 29. Moste. 5304-1

Službe išče
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivski pomočnik
mlad, s 3-letno prakso išče mesto. Nastopi lahko takoj. Naslov: Avgust Kolarič pri Marušku, Križevci. 5310-2

Gospa s kavcijo
Din 3-5.000 išče službo v trafiki ali na blaginjsko-ko v restavraciji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Križevci« 3-6.000. 5308-3

Vzgojiteljica
s manjšim francoskega in italijanskega jezika išče službo v boljši hiši. Gre tudi kot družabnica v tujo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Družabnica«. 5301-3

Korespondent
perfektno za srbohrvaščino v govoru in pisanju, do sedaj lastnik trg. agenture išče službo korespondenta, zastopnika ali inkasanta. Razpoložljiva z kavarico, ter psal, stroja, črtilno in linčino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober poznavalec«. 5307-3

Postrežnica
mlada, prijazna in pošena išče na nekaj dni v tednu kakršnekoli zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vajena vseh hišnih del«. 5307-3

Poštena prodajalka
3-letno prekupljivo dekle išče službo v katerikoli prodajalni ali trafiki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Agilna in prijazna«. 5306-3

Potniki
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopstva
slovenskih trgovin išče v Beogradu živeti Slovence Franjo Marčič, Miro draga Davidoviča ul. 17. 5014-5

Pouk
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

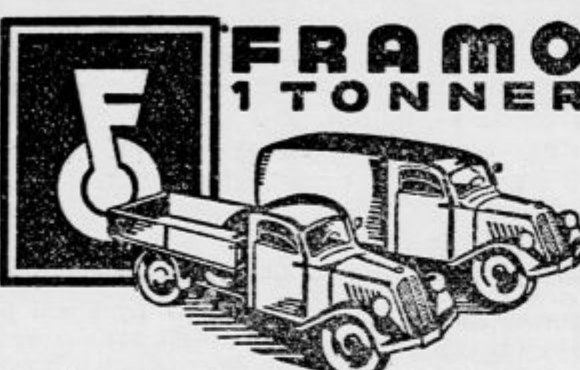
Abiturjenta
perfektna v nemščini inštruirana leto in nudi konverzacijsko. Dogovor na ogl. odd. Jutra pod »Nemška konverzacijska«. 5302-4

Prodajam
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Orehova jederca
la. 5000 in pristen trčan cvetlični med nudi za takojšnjo dobavo po najnižji ceni 2. Mesari trgovec Domžale. 5311-11

10 dinarjev
v znakah ali gotovini pošiljate na naslov F. Mikar, Ljubljana, Krakovski nasip 14/L, nato prejmete po pošti franco, praktično in koristno knjižico katere vam nudi 10% popust na potovanja, v hotelih, restavracijah, avtobusnih prevoznih, trgovskih itd. po celi državi. 5317-6

Nekaj pohištva
nabijena poceni nasprodaž Miklošičeva 38. 5371-12

Sami veste, da uživa D.K.W. motor svetovni sloves, je zanesljiv in posebno varčljiv. Framo enotonski voz je v vseh delih moderen, visokovreden in zmogljiv malih tovornih voz. Na težkih poskusnih voznjah v Jugoslaviji se je izborno obnesel.

Cena din 38.000.
Pridite in oglejte si!
2 dneva, 18. in 19. marca v Ljubljani pri Ivan Jax in sin (hotel Evropa)

Registr. blagajno
ima nasprodaž kupi ali vzame v račun vožnje Wertheimerice ali ogujeverno omaro Kmetijska družba »Novi trg«. 5308-3

Mlekarstvo
v Ljubljani dobro vpedano ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nizka najemina«. 5346-6

Semena
prijetna erurteka dobite v trgovini Pintar, Gospodarska c. 14. (Novi Svet). 5324-6

Najboljši trboveljski PREM OG
brez prahu, koka, suha drva

I. Pogačnik
BOHORICEVA 5,
Telef. 20-59

Radio
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio
prvovrstne znamke, skrajno nov model 1936 5-1 cenit baterijski s posebnimi kovekomi in event. mirzico nasprodaž. Naslov: Metko, Gajeva ulica 8/III. Ljubljana. 5317-29

Auto, moto
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorno kolo
Harley-Davidson 1000 kubičkov, s priklopcem v brezhibnem stanju ugodno prodam A. Planinšek, Ljubljana, Bethovnova ul. 14. 5304-40

Tovarni auto-Diesel
na motoru olje 3-3 tonski malo rabljen kupem Simon Weiss, Sombor. 5306-10

Kolesa
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa
skoraj nova v velikih izbiri od nasprodaž pri »Prolet« (Nasprodaž Krstanske cerkve). 5311-11

Pohištvo
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nekaj pohištva
nabijena poceni nasprodaž Miklošičeva 38. 5371-12

Obrt
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gumbi—plise
entel azur predelki, monogrami, hitri krivki, Mitek 6. Mikšič Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. 53-7

Lokali
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal
oddam v I. nadstropju na Tyrševi cesti 29. Vprašati pri Gospodarski zvezi. 5329-10

Posest
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim
in okolici se nasprodaž hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki, gozdovi in okrogom deli Attemmova »vseposretna«. Pojančič, Ing. Miklav Otmar, Brezica. 56-30

V Brezicah
in okolici se nasprodaž hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki, gozdovi in okrogom deli Attemmova »vseposretna«. Pojančič, Ing. Miklav Otmar, Brezica. 56-30

Parcelo
ob Tyrševi cesti oca 400 m², 3 km oddaljeno od gl. polke na lepem terenu za zidanim »erem« prodam. Do parcelo vodi asfaltna 6m široka pot. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Laste« domc. 4896-30

Štedilnik
železen, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štedilnik«. 5324-7

Kapital
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice
Nakup in prodajo vseh denarnih zavodov posojilni jem po najvišji ceni takoj v gotovini!

Alojzij Planinšek
Ljubljana Bethovnova ul. Telef. 33-10. 30-16

Posojila
dajame v gotovini in blaginjskih bonih »Herma«. Informacije: Tavcarjeva 2. 87-16

Pisarna
RUDOLF ZORE
Ljubljana
Gledališka ulica 18.
ima
telef. št. 38-14
5345-16

Hranilne knjižice
Hranilnice in posojilnice v Kranju 200.000.— Mestne hranilnice v Radovljici 20.000 in Posojilnice na Bledu 30.000.— Vam novim takoj po najvišji ceni in Ljudske posojilnice v Celju. AL. PLANINŠEK, trg. ag. balašni poslov Ljubljana, Bethovnova ul. 14/L. 5306-16

Stanovanje
oddam
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
kabinat, kuhinja oddam za 300 Din. Velika čotnarska 3B. 5300-31

Sobo odda
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
v sredini mesta za 100.— Din oddam s 1. aprilom gospodini. Naslov v vseh posl. Jutra. 5318-33

Majhen kabinet
oddam s celokupno oprebo gospodini za 400 Din. Khevir, Kopalnice. Naslov v vseh posl. Jutra. 5301-33

Ob vsaki priliki — se spomnite

Sobe
s soprobo kopalnice oddam takoj v osem. Naslov v vseh posl. Jutra. 5308-36

Lepo sobo
oddam soprobo kopalnice oddam takoj v osem. Naslov v vseh posl. Jutra. 5304-36

Opremljeno sobo
s soprobo kopalnice oddam takoj v osem. Naslov v vseh posl. Jutra. 5304-36

Opremljeno sobo
lepo oddam v vili s soprobo kopalnice. Za Bežigradom, Podmliščakova 7. I. nad. 5302-33

Sobo
opremljeno, masno s vohodom in vodo oddam takoj v osem. Rožna ul. 19. 5327-33

Prazno solnično sobo
s soprobo kopalnice oddam poceni. Naslov v vseh posl. Jutra. 5320-33

Sobe išče
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobo
v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna«. 5319-33a

Dražbe
Beseda 1 Dan, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sodna dražba
18 strojev za pletenje rokavic, se vrši dne 18. marca ul. ob 1/2 15 uri na Tyrševi cesti št. 33 (Javna skladišča). Interesenti se vabijo. 5325-32

INERIRAJ V „JUTRU“

Razno
Trenskoti, veterni suknjiči

Novosti, lepe vzorce, za pumparice, sportne obleke nudi ceno
Presker,
Sv. Petra c. 14.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. — Vsak paket pošiljne prosto samo Din 136.—. Serija H in M pošiljam tudi mešan, torej vsakega pol Dale velikonočni paket »Kosmos ZZ« z veštinno 3-3,20 m prvovrstnega volnenega svikna ali kamgarna za moško obleko ali ženski kostum oziroma plašč. Ta paket pošiljne prosto za izjemno reklamno ceno Din 276.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenujem. Pišite takoj na: »Kosmos« Razpošiljalnice Maršbor, Kraljeva Petra trg.

Novi paketi
ostankov iz mariborskih tekstil. tovarni in sicer: Paket »Serija H« z veštinno 15-21 in prama oxfordov, ceifirjev, touringov za frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z veštinno 15-18 m pralnega blaga za ženske obleke in dečeva, kremona in druga za predpasnike, dežna, crepa in pol evile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi ter Paket »Serija Z« z veštinno 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali ženski kostum oziroma